

Årsrapport

2022

Gjennom sine fotografier formidler Hilde Honerud andre historier fra flyktningeleiren Moria på den greske øya Lesbos, enn de vi vanligvis får fra nyhetene. Motivet *GYM #16* henger nå hos Oslo Politihus på Grønland. Foto: Christian Tunge

K
R
O

Kunst i
offentlige
rom

Innhold

1	Leders beretning	3
2	Introduksjon til virksomheten	9
	2.1. Stillinger og årsverk	13
	2.2. Utvalgte volumtall	14
	2.3. Nøkkeltall fra årsregnskapet	16
3	Årets aktiviteter og resultater	17
	3.1 Produksjon og finansiering av kunst av høy kvalitet i offentlige rom	18
	3.2 Bred og aktiv formidling av kunst i offentlige rom	31
	3.3 God forvaltning av kunst i offentlige rom	39
	3.4 Stimulere produksjon og formidling av kunnskap om kunst i offentlige rom	45
4	Styring og kontroll	50
5	Vurderinger av fremtidsutsikter	56
6	Årsregnskap	63

Del 1/6

Leders beretning

Gisle Harrs små, hverdagslige figurer er plassert der studentene oppholder til på Campus Kronstad i Bergen. Figurene hans er basert på naboer, venner og folk fra lokalmiljøet - kort sagt vanlige folk.
Foto: Pål Hoff

Kunstnerisk frihet

Sensommeren 2022 la Ytringsfrihetskommisjonen frem sin sluttrapport. Den er blitt en systematisk gjennomgang av ytringsfrihetens plass i ulike samfunnssektorer, og også et tidsbilde av den norske offentligheten. Rapporten og anbefalingene er relevant lesning for alle aktører som forholder seg til den offentlige samtalen og til de fysiske offentlige rommene, også for oss som arbeider med kunstfeltet og med offentlig kunstproduksjon. De frie kunstneriske ytringene ligger, som rapporten påpeker i flere sammenhenger, i kjerneområdet for hva ytringsfriheten er ment å beskytte.

Kunstens frihet er ikke absolutt. Også kunstnere må forholde seg til grensene for hatefulle ytringer, til opphavsrett og privatlivets fred. Rent juridisk skiller ikke

kunstnerisk ytringsfrihet seg fra andre former for ytringsfrihet. Kunstnerisk frihet, forstått som friheten til å utvikle kunst uten innblanding fra andre, er likevel et viktig demokratisk ideal, skriver kommisjonen. Kunsten og kulturen som skapes i et samfunn, skal så langt som mulig reflektere frie kreative prosesser og ikke være styrt av politisk press eller føringer.

Som statens fagorgan for kunst i det offentlige rom, er det en sentral del av KORO's oppdrag å skape gode prosesser for statlige kunstanskaffelser, og samordne disse med statlige byggeprosjekter og budsjetter, politiske vedtak og stedlige behov. I kjernen for alle KORO's kunstproduksjoner ligger likevel idealet om kunstnerisk frihet. Den tilliten vi er gitt som arm-lengdes avstandsorgan under Kulturdepartementet, er også en tillit vi må vise kunstnere og kuratorer som får oppdrag gjennom oss.

Få steder blir dette idealet mer synlig enn i oppdraget KORO har i det nye regjeringsskvartalet. Her skal vi realisere store kunstprosjekter ikke bare tett på, men også på innsiden av statsmaktens sentrum. I 2022 har KORO gjennomført konkurranser for to av de største kunstprosjektene her. I begge endte juryen opp med å kåre vinnerforslag med stor meningsdybde og mange tolkningsmuligheter. Mange vil likevel kunne mene at verkene på hver sin måte artikulere fortellinger om protest eller menneskelig frihet, og at

de speiler enkeltmenneskets vilje og muligheter til å ytre seg fritt og kritisk, også i møte med staten. Det nye regjeringsskvartalet vil reflektere en rekke av de prinsippene det norske demokratiet er bygget på. Kunstnerisk ytringsfrihet blir ett av dem. Outi Pieskis og Jumana Mannas kunstprosjekter for pyramiderommet og bygulvet er nærmere omtalt i årsrapportens kapittel 3.

Direktør Sigurd Sverdrup Sandmo

Foto: Niklas Hart

Et landsdekkende oppdrag

I juni 2022 åpnet Norges nye nasjonalmuseum for kunst, arkitektur og design, nå Nordens største kunstmuseum. Vel et halvt år tidligere åpnet det nye Munchmuseet, som i løpet av sitt første driftsår kunne vise til høyere besøkstall enn vi noen gang før har sett for et norsk museum. De store museene er for lengst blitt nordmenns viktigste arenaer for å oppleve kunst, og representerer store muligheter for svært mange. Mulighetene er likevel ikke likt fordelt. De fleste i

Norge bor langt fra Oslo. De nye kunstmuseene i hovedstaden er også påminnelser om viktigheten av den kunsten som finnes utenfor kunstinstusjonene og utenfor de største byene.

Til grunn for regjeringens kulturpolitikk ligger ambisjonen om at hele landets befolkning skal ha tilgang til og glede av kunst- og kulturopplevelser, uavhengig av hvem de er og hvor de bor. KOROs virksomhet bygger opp under denne målsetningen. Kunsten i de offentlige rommene møter folk der de er og skal i utgangspunktet være lett tilgjengelig. KORO viser per i dag kunst på omtrent 1030 arenaer.

KORO er Norges største kunstprodusent og har et landsdekkende oppdrag. I 2022 har vi produsert og kjøpt inn verk av høy kvalitet for statlige bygg fra Vadsø og Svalbard i nord til Mandal i sør, i tillegg til å produsere kunst til utenriksstasjoner. Over Lokalsamfunnsordningen (LOK-ordningen) har KORO støttet offentlige kunstprosjekter i alle landets ti fylker. Gjennom KOROs kunstordninger bidrar staten ikke bare til at folk får oppleve kunst der de bor, men også til at kunstnere og kuratorer får utviklet frie kunstprosjekter i offentlige rom - utenfor museene og de store kunstinstusjonene.

Utvikling og samarbeid

At KORO er en stor aktør og et viktig fagmiljø innenfor denne delen av kunstfeltet, betyr likevel ikke at vi er alene om oppgavene. Kunst i offentlige rom er et fagområde der kunstnere og kuratorer, kunstutdanningene, regionale kunstsentre, kommuner, fylkeskommuner, statlige organer, og også private aktører, spiller sammen. I dette feltet må KORO bruke sine ressurser på best mulig måte. I 2022 har vi etablert et nytt nettverk for kunst i steds- og byutvikling, og vi har delt ut KOROs første fire masterstipend til studenter med særlig relevante prosjekter for vårt fagområde. I tillegg har vi for første gang delt ut en studentpris blant avgangsstudentene ved KHIOs masterprogram for kunst i offentlige rom. Vi har jevnlig kontakt med kunstnerorganisasjonene, med de regionale kunstsentrene og andre aktører i det frie kunstfeltet. Målet er at KORO skal kunne stimulere til utvikling og samarbeid, og bidra positivt til andres prosjekter og faglige utvikling, både som oppdragsgiver, tilskuddspart, kunnskapsleverandør og inspirator.

Foto: Anna Haukeland

Det angår også deg

Minnesteder er en form for kunst i offentlige rom som det knyttes særlig mye følelser til. Det er også et felt det forskes mye på, og som har sine egne internasjonale fagmiljøer, arbeidsmetodikker og referanseverk. For KORO har 2022 bydd på to viktige minneste-prosesser som er faglig utfordrende og meningsfulle å arbeide med. Den ene har vært å følge opp fredningsprosessen for Deportasjonsmonumentet på Akershusstranda, som har vært gjennomført av Riksantikvaren og knyttet til den nasjonale 80-årsmarkeringen for deportasjonen av jøder i Norge høsten 1942. Store arrangementer, fjernsyns-dokumentarer, debatter og fredningen av jødiske kulturminner har vært en påminnelse om deportasjons- og holocausthistorien i Norge. Markeringene og fredningen har også bidratt til å løfte frem kunstneren Antony Gormleys intensjoner med minneste-ded fra 2000, og kanskje gjort klangbunnen for dette lavmælte verket større og dypere. Av de mange som har ytret seg om den norske holocausthistorien i forbindelse med markeringen, har flere vist til den berømte boken *Det angår også deg*, av Herman Sachnowitz og Arnold Jacoby. Sachnowitz var en av de få norske jødene fra MS Donau som overlevde flere år i utryddelsesleirene, og som selv kunne fortelle om dem etterpå. I 2022 er de aller fleste tidsvitnene fra utryddelsesleirene forsvunnet, og verdens minnsteder blir enda sterkere uttrykk for samfunnets evne til å huske og reflektere.

Slike langsiktige perspektiver må også prege arbeidet med andre minnsteder. I 2022 fikk KORO oppgaven med det permanente minneste-ded for 22. juli, som skal ligge sentralt i det gjenoppbygde regjeringskvartalet, ved siden av minne- og lærings-senteret 22. juli- senteret. Oppdraget er gitt av Kommunal- og distrikts-departementet og omfatter i denne omgang første fase av prosjektet. KORO skal gjennomføre en kunstkonkurransen om utformingen av minneste-ded. Prosjektet og konkurransemodellene er nærmere omtalt i kapittel 3.

Tidligere prosesser med nasjonale minnsteder etter 22. juli har vært preget av kontroverser og konflikter. Noen av sannhetene om denne dagen eier vi sammen, men ikke alle erfaringer virker samlende. Et målrettet forankringsarbeid og en inkluderende prosess med rom for reaksjoner og offentlig samtale, vektlegges som en vesentlig del av prosessen. KORO er i tett dialog med både oppdrags-giver, Støttegruppen for 22. juli og andre nære interessenter i de innledende fasene.

Som kunstprosjekt må arbeidet med minneste-ded være forankret i en større offentlighet, og bygge på ny kunnskap og erfaring fra tilsvarende prosesser. Resultatet må være et minneste-ded som bidrar til at vi sammen kan forvalte minnet om 22. juli som del av en inkluderende offentlig samtale, basert på demokratiske verdier og prinsipper, også i fremtiden.

Sigurd Sverdrup Sandmo

Direktør

KORO i 2022

Med utgangspunkt i KOROs ressurser, prioriteringer og resultater vurderes måloppnåelsen i 2022 som god. Organisasjonen kan vise til kunstproduksjoner av høy kvalitet innenfor alle de tre kunstordningene. Det nåværende volumet på kunstproduksjonen legger likevel press på ressurser i alle seksjoner. Særlig sårbart er kunnskapsarbeidet under den store prosjektporteføljen. KORO har høyere ambisjoner for kunnskapsproduksjon og kunnskapsdeling enn det som reflekteres i årets resultater.

KORO bruker sine ressurser godt. Vi kan vise til administrativ effektivisering og bred digital formidling av både nyproduksjoner og av den voksende samlingen. Årsrapporten viser også omfattende rådgivning til aktører over hele landet, og til målrettet bruk av forvaltningsressurser. En stadig bedre dokumentert samling gir bedre grunnlag for prioritering. Samtidig rommer forvaltningsarbeidet utfordringer av strukturell karakter som vil kreve ytterligere avklaringer, prioriteringer og strategisk planlegging i årene som kommer.

Årsrapporten reflekterer at KORO er i tett dialog både med statlige oppdragsgivere og kunstfeltet, og fyller viktige landsdekkende kulturpolitiske og kunstnerpolitiske funksjoner.

Utvalgte nøkkeltall

9054

KOROs samling av kunst i offentlige rom består av 9054 verk

389

Kunstproduksjoner og tilskuddsprosjekter i arbeid

107 kunstnere

har vært i arbeid gjennom KOROs kunstprosjekter i år

1038

steder i Norge og ved norske ambassader i utlandet har kunst fra KORO

11

millioner kroner ble tildelt som tilskuddsmidler gjennom LOK

61,57

KOROs omsetning i millioner

39,35

millioner til nye kunstprosjekter

Del 2/6

Solveig Berges detaljrike tegning *Uten tittel* til Barne - ungdoms - og familiedirektoratets ungdomshjem Lågen på Kongsberg. Kunstprosjektet fokuserte på tegning som et sted for stillhet og konsentrasjon. Foto: Kristian Skylstad

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Detalj av Ann Cathrin November Høibos tekstilverk *Løpere*, som har fått plass hos Kultur - og likestillingsdepartementet. Den monumentale veven er nesten tre meter høy. Foto: Christian Tunge

KORO - Kunst i offentlige rom - ble opprettet i 1976. KORO er et statlig forvaltningsorgan under Kultur- og likestillingsdepartementet. Vårt faglige arbeid er underlagt prinsippet om armlengdes avstand.

KORO er landets største produsent av kunst i offentlige bygg og uterom. Planlegging, gjennomføring og kvalitetssikring av kunstprosjekter i statlige nybygg er utgangspunktet for virksomheten. Kunstordningen for statlige bygg er regulert ved kongelig resolusjon av 2. september 1997. KORO har i tillegg en søkbar kunstordning for leiebygg og eldre statsbygg (LES) og en ordning for tilskudd og produksjonsbistand som skal stimulere til produksjon og formidling av kunstprosjekter i offentlige rom og bidra til å utvikle fagfeltet lokalt og regionalt (LOK). Denne ordningen var ny i 2019, og erstatter de to tidligere kunstordningen for kommunale og fylkeskommunale bygg og miljøer (KOM) og offentlige uterom (URO).

KORO har som hovedoppgave å sikre at flest mulig opplever kunst av høy kvalitet i offentlige inne- og uterom over hele landet. Dette ansvaret ivaretas gjennom at vi produserer, forvalter og formidler kunstprosjekter ved skoler, universiteter, politiske institusjoner, rettslokaler, kontorbygg, fengsler, kulturhus, jernbanestasjoner, helse- og omsorgsinstitusjoner, militærleirer, rådhus, regjeringsbygg, asylmottak, ambassader og andre offentlige anlegg. I tillegg bringer vi kunst ut til offentligheten, hvor kunstnerens ytringer inngår i den allmenne meningsbrytningen, identitetsdannelsen og minneforvaltningen.

For at kunstverkene skal gi mening for flest mulig, er informasjon og formidling dessuten en svært viktig oppgave. KORO har det overordnede forvaltnings-

ansvaret for statens samling av kunst i offentlige rom.

KORO har siden opprettelsen i 1976 produsert 9054 verk, som er å finne på 1038 ulike steder i Norge og ved norske ambassader og konsulater i utlandet.

Helfo i Fredrikstad fikk to kunstverk av kunstneren Jan Freuchen til sine sosiale soner. *LAMBDA* består av et tårn av gamle, utrangerte datamaskiner. Foto: Mats Linder

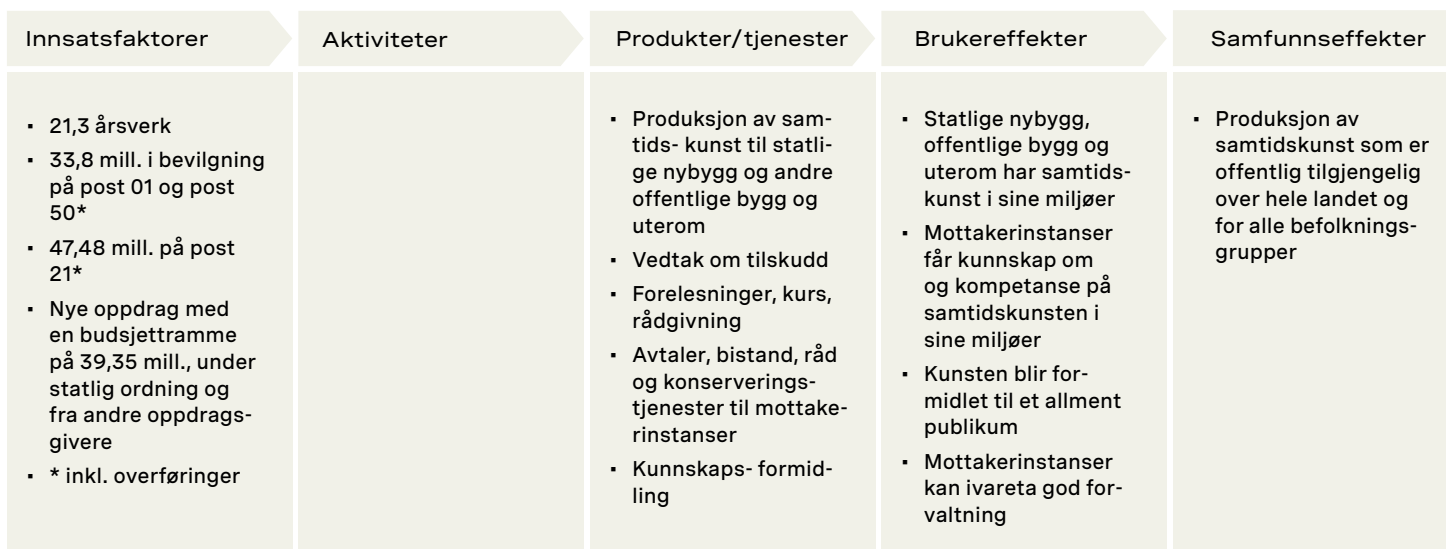

Fig. 1: Viktige sammenhenger i KOROs resultatkjede

Arbeidet med produksjon, formidling og forvaltning av kunst gjør KORO til en stor oppdragsgiver for kunstnere, kuratorer og produsenter. Både produksjon og forvaltning av kunst til bygg og offentlige plasser krever spesialisert kompetanse.

KORO tilbyr kompetanseutvikling og faglige nettverk for relevante faggrupper. I tillegg formidler vi kunnskap om kunst i offentlige rom gjennom forelesninger, seminarer og konferanser, og vi lager og gir ut publikasjoner og formidlingsmateriale i et bredt spekter av medier.

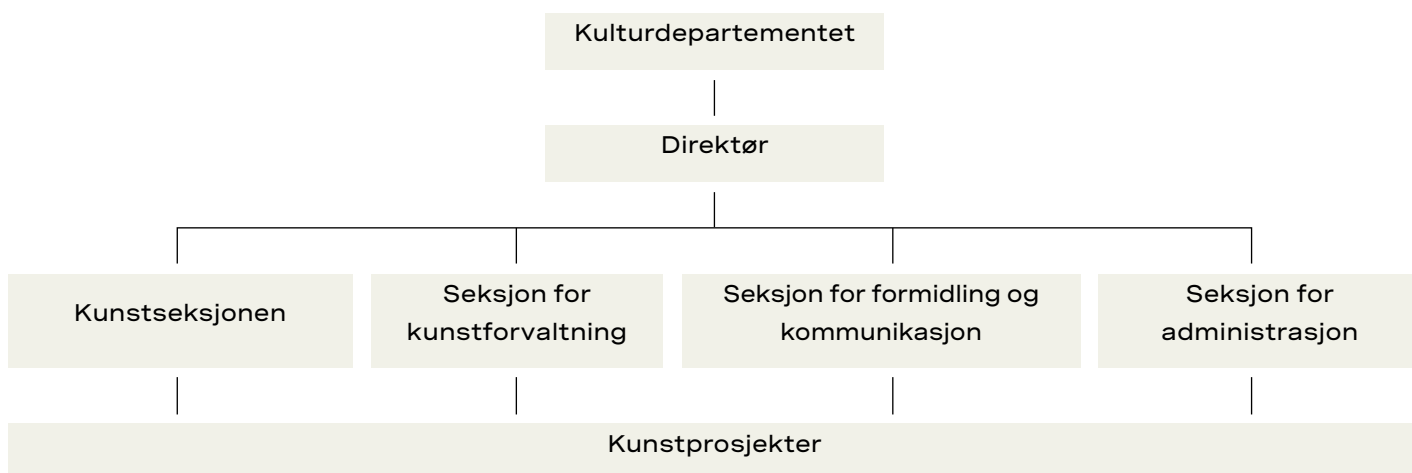

Fig. 2: Organisasjonskart for KORO

HEX#83603C > #2EBF91, er den enigmatiske tittelen på et av kunstverkene signert André Therani til EISCAT Svalbard Radar. Koloritten i grønt, rødt og blått kan minne om fargespekteret i nordlys. Foto: Øystein Thorvaldsen

2.1 Stillinger og årsverk

31 personer hadde et ansettelsesforhold i KORO i løpet av 2022. 24 av disse ansettelsesforholdene var i faste stillinger eller åremål. KORO's ansatte utførte 21,3 årsverk i 2022.

Satiness Eisele startet som leder for forvaltningsseksjonen i mars og Maria C. Havstam overtok i oktober som leder for seksjon for formidling og kommunikasjon etter Åsne Hjukse som sluttet i august. 7 personer har vært ansatt i midlertidige engasjement knyttet til tidsavgrensede prosjekter. KORO har i tillegg en hospitant i full stilling, utlånt fra Statsbygg. Denne hospitanten er ikke inkludert i stillingsoversikten.

Tabell 1 viser en oversikt over stillinger i løpet av 2022.

Stillingskategori	Antall	Herav åremål	Herav midlertidig
Direktør	1	1	
Seksjonsleder	4	1	
Seniorrådgiver	20	4	2
Rådgiver	5		5
Sum	30	6	7

Stillingskategori	Stillingstittel	Antall	Herav åremål
Faste stillinger			
Direktør	Direktør	1	1
Seksjonsleder	Leder for kunstseksjonen/kurator	1	1
Seksjonsleder	Leder for formidling og kommunikasjon	1	
Seksjonsleder	Leder for forvaltning	1	
Seksjonsleder	Administrativ leder	1	
Seniorrådgiver	Seniorrådgiver	7	
Seniorrådgiver	Seniorkurator	3	2
Seniorrådgiver	Kurator	4	2
Seniorrådgiver	Konservator	2	
Seniorrådgiver	Kurator, formidling	1	
Seniorrådgiver	Registrar	1	
Sum		23	6
Midlertidige stillinger			
Seniorrådgiver	Prosjektleder	2	6
Rådgiver	Rådgiver formidling	1	
Rådgiver	Rådgiver/producent	1	
Rådgiver	Prosjektleder	1	
Rådgiver	Registrar	2	
Sum		7	

2.2 Utvalgte volumtall

Tabell 2 viser utvalgte volumtall knyttet til kunstnere og kuratorer/produsenter i prosjekter hvor KORO hadde produksjonsansvar.

Antall kunstnere, kuratorer og kunstkonsulenter
i arbeid per år.

	2020	2021	2022
Aktive kunstnere	92*	74*	107*
Aktive eksterne kuratorer	31	45	56

*Verksinnkjøp gjennom stimuleringsordningen via LES X er ikke inkludert i tabellen

**Inkluderer konkurransedeltakere

Det inngås oppdragsavtaler med eksterne kuratorer. I tillegg er det ansatt kuratorer på åremål i KORO som ikke inngår i tallene i tabellen over. (Se tabell 1, Ansettelsesforhold i KORO)

Tabell 3 viser antall kunstproduksjoner og tilskuddsprosjekter i arbeid de tre siste årene.

Antall kunstproduksjoner og tilskuddsprosjekt

	2020	2021	2022
Produksjoner i arbeid	358	380	389

Tabell 4 viser aktive prosjekter i statlige ordning samt budsjetttramme. Prosjektene er flerårige.

Kunstproduksjon i statlig ordning

2022	Antall	Total budsjetttramme fra oppdragsgiver
Prosjekter i arbeid samlet	57	372 579
Statsbygg	44	289 603
Forsvarsbygg	7	10 484
Bane Nor	1	3 691
Helseforetak	3	63 801
Stortinget	2	5 000

Tabell 5 viser antall kunstprosjekter samt budsjett i LES.

Kunstproduksjon i statlige leiebygg og eldre statsbygg (LES)

2022	Antall aktive prosjekter	Budsjett per runde	Finansiering
10. tildelingsrunde (2016-17)	1	7 000	Post 50
11. tildelingsrunde (2018-19)	1	6 000	Post 21 og 50
12. tildelingsrunde (2020-21)	20	6 000	Post 21
13. tildelingsrunde (2022-23)	Søknadsfrist 15.3.23	6 000	Post 21

Tabell 6 viser antall aktive kunst- og formidlingsprosjekter og tilskudd i LOK.

Lokalsamfunnsordningen (LOK)

2022	Antall	Budsjettramme	Finansiering
Prosjekter i arbeid	6		Post 21
Tilskudd	163	42 000 (2019-2022)	Post 50
Tilskudd	115	15 000 (2020-2021)	Post 77
Tidligere ordninger	12		Post 50

Tabell 7 viser antall kunstverk og prosjekter KORO har gjennomført gjennom årene som medfører et overordnet forvaltningsansvar.

Forvaltning (overordnet forvaltningsansvar)

År	Antall verk	Antall prosjekter
2022 totalt antall	9054	1038
2022 reelt antall	8163	

2.3 Nøkkeltall fra årsregnskapet

Tabell 8 viser nøkkeltall basert på informasjon fra VI. Årsregnskap for de siste tre årene.

	2020	2021	2022	Endring i % 2020-2022
Antall årsverk per 31.12	19,8	20,9	21,3	7,5%
Bevilgning kostnader post 01 inkl.	24 451	24 359	25 048	2,4%
Bevilgning inntekter post 01	139	142	145	4,3%
Bevilgning kostnader post 21, prosjekter*	39 182	41 242	47 484	21,2 %
Bevilgning inntekter post 02, prosjekter	31 832	32 660	33 342	4,7 %
Bevilgning post 50	12 500	12 500	8 750	
Bevilgning kap. 325, post 77**	12 000	10 000	0	
Utnyttelsesgrad driftsresultat 97 %, post 01	96 %	96 %	0 %	
Utnyttelsesgrad post 21	73 %	62 %	60,4 %	-17,3 %
Driftsutgifter post 01	23 642	23 465	24 037	1,7 %
Lønnsutgifter post 01	14 837	16 466	16 412	10,6 %
Lønns- og personalkostnader, andel av driftsutgifter	62,8 %	70,2 %	68,3 %	8,8 %
Lønnskostnader per årsverk	742	784	771	3,9 %
Tilfang av kunstprosjekter	15 899	106 610	39 357	147,5 %
Kostnader i KORO, samlet	73 836	70 723	61 574	-16,6 %

*Bevilgning inklusive overføringer. År 2019 var første år med bevilgning på posten.

**Bevilgning fra regjeringens stimuleringsordning fordelt via KORO's ordninger LOK og LES

Del 3

Kunstneren Ida Helland-Hansen installerer sitt store kunstverk i gulvet på Glasblokkene, Haukeland universitetssjukehus i Bergen høsten 2022.

Foto: Pål Hoff

Årets aktiviteter og resultater

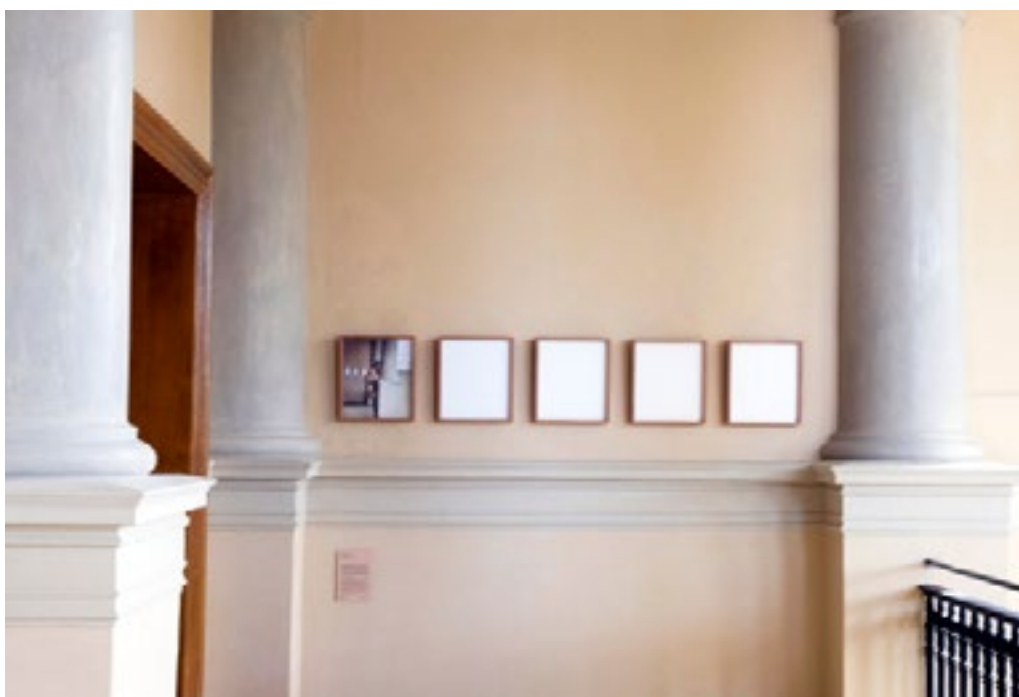

Bissie giebnie, et glassverk av den samiske kunstneren Tomas Colbengtson, laget spesielt for Saemien Sijte på Snåsa. Kunstverket har en sterk forankring i sørsamisk historie, mytologi og natur.
Foto: KORO

3.1 Produksjon og finansiering av kunst av høy kvalitet i offentlige rom

Ved årsskiftet 2021/2022 var pandemien endelig i ferd med å slippe taket, og 2022 har stort sett vært en «normalår» med høy aktivitet i alle KOROs kunstordninger. I løpet av året ferdigstilte vi flere store kunstprosjekter gjennom statlig ordning, og endelig var det mulig for kunstner Marthe Ramm Fortun å gjennomføre sin årlige performance på Universitetsmuseet i Bergen med fullt publikum. Aktiviteten på det frie feltet, som KORO er med på å støtte gjennom LOK-ordningen, ser ut til å ta seg opp igjen. Samtidig gjør utviklingstrekk i samfunnet ellers at arbeidet for å sikre de frie ytringenes berettigede plass i offentlige bygg og uterom framstår mer og mer presserende.

På kort sikt har økningen i materialkostnader gitt mer uforutsigbarhet i planleggingen av KOROs kunstproduksjon, og en svekket norsk kronekurs har hatt negativ kostnadsmessig effekt på enkeltprosjekter. I et lengre perspektiv ser vi at byggebransjens målsetning om kostnadseffektive byggeprosjekter kan komme i konflikt med gode kunstneriske prosesser. Dessuten fører strengere reguleringer av offentlige uterom til at det er mer utfordrende for kunstnere å gjennomføre ambisiøse kunstprosjekter uten et solid støtteapparat i ryggen.

Marthe Ramm Fortun: *Vi skal ikke lage lærebøker*; performance over mange år og nytt foto for hver performance vil fylle de tomme rammene på Universitetsmuseet i Bergen.

Foto: Pål Hoff

Referanse til tildelingsbrev	Resultatmål 2022	Resultat 2022	Vurdering/ oppnåelse
Styringsparameter med resultatmål 3.1.1			
Krav og status	Kunstproduksjoner i statlige bygg	Lever	
Kommentar	Prosjektporteføljen er for tiden stor med mange omfattende og komplekse prosjekter. Aktiviteten i statlig ordning var gjennomgående høy i 2022 og tilfanget av nye prosjekter fra Statsbygg og forsvarsbygg økte. Det er god framdrift i de pågående prosjektene og flere prosjekter ble ferdigstilt i året som gikk.		
Styringsparameter med resultatmål 3.1.2			
Krav og status	Utlyse/behandle ny tildelingsrunde i LES Slutføre produksjon av LES	Lever	
Kommentar	Prosjektene fra tildelingsrunde 12 for budsjettårene 2020/2021 var under arbeid i hele 2022, og de aller fleste ble avsluttet før årsskiftet. Det ble gjennomført en mindre evaluering av ordningen i løpet av høsten, og ny tildelingsrunde for budsjettårene 2022/2023 er utlyst.		
Styringsparameter med resultatmål 3.1.3			
Krav og status	Utlysning av tilskudd til prosjekter og etablere infrastrukturtiltak i Lokalsamfunnsordningen.	levert	
Kommentar	Gjennom ordningen delte KORO ut 11 mill til tilskuddsmottakere innen det frie feltet og til prosjekter i kommune- og fylkeskommunal regi. I tillegg ble det delt ut midler til ulike kunnskapstiltak. Et høyt antall søkere fra samtlige miljøer tyder på at ordningen bidrar til stimulering av både produksjonen av, og kunnskapen om kunst i offentlige rom i hele landet.		

Referanse til tildelingsbrev	Resultatmål 2022	Resultat 2022	Vurdering/ oppnåelse
Styringsparameter med resultatmål 3.1.4	Være en nasjonal utviklingsaktør for kunst i lokalsamfunn.		
Krav og status	Gjennomføre samarbeidsprosjekter med lokale og regionale aktører.	levert	●
Kommentar	KOROs fagfolk deltok på en rekke møter og arrangementer om temaer som angår fagfeltet i 2022. I løpet av året intensiverte KORO også sitt arbeid med kunst og stedsutvikling gjennom opprettelsen av det nye organet «Nettverk for Steds- og byutvikling».		

Isbreen pustar,
Randi Nygård.
Et av de stedsspesifikke kunstverkene hun laget til Statens Hus i Longyearbyen. Nygård har lenge interessert seg for økologiske og miljømessige forhold i nordområdene.
Foto: Randi Nygård

Tabell 10 viser prosjekter under de ulike kunstordningene i 2022

Type ordning	Nye prosjekter i 2022	Prosjekter i arbeid 2022	Ferdigstilte
Statlig ordning	17	57	11
LES*	0	22	13
LOK	49	284	96
KOM/ URO	-	26	15
Sum	66	389	135

* Ingen nye prosjekter i 2022. Forrige runde var i 2021

3.1.1 Produsere kunst i statlige nybygg

I 2022 hadde KORO en portefølje på 57 aktive prosjekter innenfor statlig ordning. I løpet av året fikk vi inn 17 store og små oppdrag. 14 prosjekter kom fra Statsbygg og tre fra Forsvarsbygg.

Det største prosjektet på statlig ordning er kunstprosjektet i det nye regjeringskvartalet (RKV). I 2021 ble første kunstplan godkjent, og i løpet av 2022 ble det avholdt to store lukkede konkurranser. Den palestinske kunstneren Jumana Manna ble valgt til å gjennomføre et omfattende prosjekt på Johan Nygaardsvolds plass. Verket som har fått arbeidstittel *Substitute* består av stein hentet fra hele landet som skal gjenbrukes som en collage i bakken. Til A-blokkas inngangsparti, det såkalte pyramiderommet, skal den samiske kunstneren Outi Pieski realisere det monumentale verket *AAhka*, et portrett av en skikkelse med Ládjogahpir (hornlue) som er innfelt i veggen. Kunstprosjektet i RKV innebærer også rekuratering og integrering av eldre verk; blant annet skal den koreanske kunstneren Do Ho Suhs verk *Grass Roots Square* flyttes fra sin nåværende plassering foran R6 til Einar Gerhardsens plass. Kunstplanen beskriver også realiseringen av temporære prosjekter i påvente av at området tar form, og i oktober ble Pernille Mercury Lindstads verk *A Trilogy of Exceptions – For Norway (2022)* avduket på Basartaket foran Møllergata 19. Verket består av tre skulpturer, eller «titteskap», med titlene *Den første norske olje*, *Crack in Time* og *Norsk unntakstilstandslovbok*.

Våren 2022 fikk KORO oppdragsbrev fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) om et permanent minneste for 22. juli i regjeringskvartalet. Arbeidet med minneste er delt i to faser der fase 1 er utvikling av et forprosjekt, mens fase 2 er videre arbeid med detaljprosjekt og bygging. KORO har fått i oppdrag å gjennomføre første fase ved å avholde en konkurranse i flere ledd og utvikle et forprosjekt. En solid prosjektorganisasjon ble utviklet i løpet av høsten.

Arbeidet med utlysning av prekvalifisering skjer i løpet av våren/ sommeren 2023. Prosjektet har en sterk tilknytning til Statsbyggs pågående prosjekt med nytt regjeringskvartal (RKV), og KOROs tilhørende kunstprosjekter. I løpet av året fikk KORO også i oppdrag å gjennomføre et kunstprosjekt i forbindelse med bygging av det nye 22. juli-senteret i Høyblokka. Senteret vil ha en sterk fysisk nærhet til minnestedet, og de to stedene vil utfylle hverandre i å forvalte nasjonens minne om 22. juli. Muligheter for sammenheng, samspill og grensesnitt mellom de to prosjektene undersøkes underveis.

Nysgjerrig publikum kikker inn i to av tre skulpturer av Pernille Mercury Lindstad. Hennes kunstprosjekt *A Trilogy of Exceptions – For Norway (2022)*, ble vist midlertidig på Youngstorvet vinteren 2022-23.
Foto: Jasmina Kemura

Også i kunstprosjektet på Vikingtidsmuseet er det stor aktivitet. Høsten 2022 ble kunststrategien for prosjektet lagt fram. Fem kunstnere er invitert til å gå sammen for å gi en kollektiv kunstnerisk respons på oppdraget. I løpet av året vil de utvikle en kunstplan som gir retning til kunstprosjektets videre utvikling. I KOROs strategi for perioden fremheves viktigheten av å utvikle ny metodikk og nye arbeidsmetoder i takt med kunstfeltet og samfunnet. Modellen for prosjektet på Vikingtidsmuseet er et viktig ledd i dette arbeidet.

Også kunstprosjektet i Agder fengsel karakteriseres av en vilje til å undersøke nye fremgangsmåter i arbeidet med kunstprosjekter i offentlige rom. Agder Kunstakademi er en kunsthøgskole i Agder fengsel, avdeling Froland, basert på eksperimentering og fri tenking. Kunsthøgskolen er initiert av kuratorene og er for de innsatte. KORO Agder Kunstakademi drives i nær dialog med i fengselet. Prosjektet har pågått i to år og avsluttes i løpet av 2023 med en utstilling på Kunstnernes hus.

Flere av de nye prosjektene som kom inn i 2022 aktualiserer også problemstillinger knyttet til KOROs anledning til å drive aktiv forvaltning av verk i samlingen. I arbeidet med utviklingen av en kunstplan til Sámi Našunálateáhter Beaivváš, Sámi joatkkaskuvla ja boazodoallo-skuvla / Samisk nasjonalteater Beaivváš, Samisk videregående skole og reindriftsskole i Guovdageaidnu/Kautokeino ble det raskt klart at to sentrale KORO-verk, hhv. Iver Jåks *Sol og vind* fra 1996 og Aage Gaups *Girdinoaidi Loddi / Flyversjamanens fugl* fra 1988 måtte bli en del av det nye kunstprosjektet. Dette innebærer utgifter til både flytting og konservering av verkene. Midler til dette finnes per i dag ikke i KOROs driftsøkonomi, og pengene må hentes fra kunststiftelsen som egentlig er øremerket anskaffelsen av ny kunst.

11 prosjekter ble avsluttet i året som gikk, og flere gikk inn i siste fase. Høsten 2022 åpnet kunstprosjektet Statens hus i Vadsø. Samer, kvener og nordmenn har i århundrer levd side om side i Nord-Norge. Et samtidig perspektiv fra de tre befolkningsgruppene er utgangspunktet for

det nye kunstprosjektet for Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Maija Liisa Björklund og Åsne Kummeneje Mellom, to nyetablerte kunstnere med kvensk bakgrunn, har laget helt nye verk spesielt for Statens Hus. I tillegg er det kjøpt inn verk av Marte Lill Somby, Jukke Rosing, Ragna Misvær Grønstad og Philipp Spillmann. På Snåsa åpnet Saemien Sitje - sørsamisk museum og kultursenter - med det skulpturelle glassverket *Bissie giebnie* av Tomas Colbengtson. Det ble tidlig uttrykt et ønske om at kunstverket til det nye bygget skulle utføres av en sørsamisk bildekunstner eller kunsthåndverker, og at verket skulle referere til eller speile sørsamisk tradisjon og kulturhistorie. Juryen besto av representanter fra Saemien Sijte.

På Ørland flystasjon har KORO gjennomført et stort oppdrag fra Forsvarsbygg. Noen av kunstnerne tar utgangspunkt i vitenskapelige, historiske og sosiale problemstillinger. Andre jobber med kroppen og menneskets identitet. Alle kunstnerne har både en poetisk og en politisk dimensjon i sine arbeider. Skulpturer av Marius Engh og Ane Graff er montert utendørs. I Velferdsbyggets resepsjon har Sissel M. Bergh og Veslemøy Lilleengen laget verk som dreier seg om stedet Ørland og flystasjonens viktige relasjon til lokalsamfunnet. I flystasjonens kapell har

Ane Graffs utendørsskulptur *THE BODY* på Ørland flystasjon, en polert rosa marmorkule som hviler på en sort granittplate. Som kunstner undersøker hun hvordan menneskekroppen kan ses som en del av en større biologisk og geologisk helhet.
Foto: Vegard Kleven

Jennie Bringaker laget fire helgenfigurer med forankring i den militære kulturen: Hellige Olav, Sankta Barbara, Sankt Georg og Sankta Maria.

KORO har få oppdrag for samferdselssektoren. Etter mange års forsinkelser åpnet Follobanen og Ski stasjon med det store veggmaleriet *Gjennom landskap* av Tiril Schrøder. Landskapet og detaljene har referanser til Ski og omlandet og er satt sammen av elementer fra ulike tidsepoker og steder i lokalmiljøet. KORO gjennomførte også et mindre prosjekt på Kultur- og likestillingsdepartementet, og er i gang med et prosjekt for

I 2022 kom det ingen nye oppdrag om forprosjekt. Forprosjektene er ment å sikre kunstfaglig involvering før byggeprosjektene er ferdig prosjektert, og mulighetsrommet for integrering av kunst innskrenkes. At forprosjektene uteble i året som gikk, viser at det må legges enda

mer innsats i å øke bevisstheten hos byggherre om fordelene ved tidlig oppstart.

Glassverk i prosess. Tomas Colbengtson fikk oppdraget med å lage et kunstverk for Saemien Sijte, Sørsamisk museum og kultursenter på Snåsa, som ble offisielt åpnet av kulturminister Anette Trettebergstuen i juni 2022. Foto: Dan Jåma

KORO arbeider kontinuerlig med å utvikle treffsikre gjennomføringsmodeller for prosjekter i statlig ordning. På tampen av året begynte vi arbeidet med en prosjekthåndbok. Den skal bidra til å gjøre den interne prosjektorganiseringen enda bedre. I løpet av året hadde vi også møter med våre viktigste samarbeidspartnere for å sikre gode rammer rundt våre felles prosjektporteføljer. En ny samarbeidsavtale med Statsbygg er på plass, og en tilsvarende avtale med Forsvarsbygg er på trappene.

Tabell 11 viser kunstordninger for ulike oppdragsgivere

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Statsbygg	13	13	14	8	13	8	8	6	5	11	14
Forsvarsbygg	1	7	5	1	3			1	2	1	3
Kud	3				1						
Bane nor	1										
Helseforetak	2			1			1				
Stortinget				1	1				2		
Andre prosjekter							2				
Sum antall	20	20	19	11	18	8	11	7	9	12	17
Kunstbudsjett	47,4	29,96	33,51	10,57	14,43	13,13	90,18	13,4	15,89	106,6	24,85 (* 39,35)

* I tillegg til ordinære kunstprosjekt i 2022, fikk KORO forprosjektet "Permanent minnested for 22. Juli i regjeringkvartalet" med en ramme på 14,5 mill i oppdrag fra KDD.

Jan Freuchens skulpturelle installasjon *LAMBDA* kan ses hos Helfo i Fredrikstad. Verket er av avstøpninger av gamle laptop-er i en stabel. Det som for kort tid siden var topp moderne teknologi, er nå blitt til et minnesmerke.
Foto: Mats Linder

3.1.2 Produsere kunst i eldre statsbygg og leiebygg (LES)

Tildelingsrunde 12, for budsjettårene 2020/2021, var under arbeid i hele 2022. Som en direkte konsekvens av økt innkjøp i forbindelse med regjeringens kompensasjons- og stimuleringspakke, ble det gitt tilsagn til hele 20 institusjoner, og arbeidet med dette har pågått gjennom året.

Utplassering av kunsten som ble kjøpt gjennom midler fra stimuleringsordningen, har vært prioritert. I tillegg er det gjort noen nyinnkjøp. Et par steder er det igangsatt nye produksjoner. På Diamanten skole for elever med døvblindhet/ Statsped er Liv Bugge i gang med et prosjekt som er spesielt utarbeidet med tanke på elevene. På Nic Waals institutt er Sigve Knutson i gang med produksjonen av en utendørs skulptur. Til Nobels Fredssenter er kunstnerduoen Alvaro Urbano & Petrit Halilaj i gang med et prosjekt til trappeløpet, og på Norsk Filminstitutt skal Jone Kvie gjennomføre prosjekt i det nyrenoverte inngangspartiet.

Tildelingsrunden ble, med unntak av de ovenfor nevnte, gjennomført og ferdigstilt i løpet av 2022. Ny tildelingsrunde for budsjettårene 2022/2023 ble lyst ut ved årsskiftet.

Dette er LES

Statlige virksomheter som holder til i leiebygg eller eldre bygninger, kan søke om kunst fra KOROs LES-ordning. Hvert prosjekt tilpasses virksomheten og arkitekturen kunsten skal inngå i, og det gjennomføres både bygningsintegreerte prosjekter og innkjøp av eksisterende kunst.

Tabell 12 viser en oversikt over tildelingsrunde 11-12 med noen nøkkeltall

Tildelingsrunde	Budsjettår	Søkere	Antall tildelinger	Budsjetramme	Finansiering
11	2018/2019	16	11	6.0 mill. kr.	Post 50 og 21
12	2020/2021	30	20	6.0 mill kr	Post 21

Kiyoshi Yamamoto arbeider tverrfaglig i uttrykk som både forener og utfordrer tradisjonelle kunstarenaer og metoder. Han jobber både som tekstilkunstner og med grafiske arbeid. Fylkesnemnden for barnevern og sosiale saker i Oslo og Viken fikk silketrykket *Sketch for a Playfield n2* gjennom LES-ordninga. Foto: Werner Zellien

3.1.3 Finansiere og produsere kunst til lokalsamfunn (LOK)

I 2022 hadde Lokalsamfunnsordningen en samlet økonomisk ramme på 11 millioner kroner. Midlene ble delt ut som prosjektstøtte til kunstprosjekter initiert av aktører fra kunstfeltet, sivilsamfunnet og lokale og regionale myndigheter. De 228 søknadene til ordningen viser et stort spenn av kunstneriske tilnærminger.

Temaer som peker seg ut er flerkulturell og skeiv identitet, konsekvenser av klimaendringer og en interesse for å utforske kunstneres rolle i by- og stedsutvikling. Det siste speiler et utviklingstrekk i søknadsbunken fra kommuner og fylkeskommuner, der en stadig større andel av søknadene dreier seg om prosjekter knyttet til satsninger i bygg og uterom som skal bidra til den sosiale bærekraften i lokalsamfunnene.

Søknadene fra det frie feltet omfatter færre søknader fra enkeltkunstnere enn tidligere. Flere og flere prosjekter utvikles i samarbeid med festivaler og andre - gjerne tverrfaglige - mønstringer. Denne tendensen kan på den ene siden reflektere en positiv profesjonalisering av produsentledet i regionene, samtidig kan den også være et signal om at det er stadig mer utfordrende å gjennomføre prosjekter i offentlige rom uten betydelig bistand eller institusjonell forankring.

I alt 49 prosjekter fikk støtte gjennom årets tildelingsrunder. Blant disse inngår også 13 søknader om formidlings- og kompetansehevingstiltak. Totalt tildelte KORO 1 105 000 kroner i støtte til slike initiativer i 2022. Samtlige søknader ble behandlet av et utvalg som besto av fire interne og to eksterne medlemmer. KORO tilbyr også produksjonsstøtte til kunstnere og kuratorer gjennom LOK-ordningen. Det samiske kunstnerkollektivet *Dáiddadállu* fikk midler og tilsagn om rådgivning fra KORO's fagstab. Søknaden omhandlet gjennomføringen av kollektivets 10-årsjubileum med en rekke tverrfaglige samproduksjoner, der målet er å løfte frem samisk kunst i offentlige rom. Også Marianne Heier, med prosjektet *ACT* og Agatha Wara med prosjektet *JUANA* fikk tilsagn om rådgivningstimer.

Dette er LOK

Lokalsamfunnsordningen (LOK) gir støtte til produksjon og formidling av kunstprosjekter i offentlige rom. Ordningen har som formål å stimulere til produksjon og utvikling innen fagfeltet lokalt og regionalt. I 2022 var det satt av 11 millioner til prosjektstøtte.

Tabell 13 viser antall tildelinger per fylke

Fylke	2021	2022
Annet		2
Agder	1	2
Innlandet	1	3
Møre og Romsdal	1	2
Nordland	4	5
Oslo	12	15
Rogaland	3	1
Vestfold og Telemark	1	1
Troms og Finnmark	4	8
Trøndelag	4	4
Vestland	5	4
Viken	1	2
Totalt	37	49

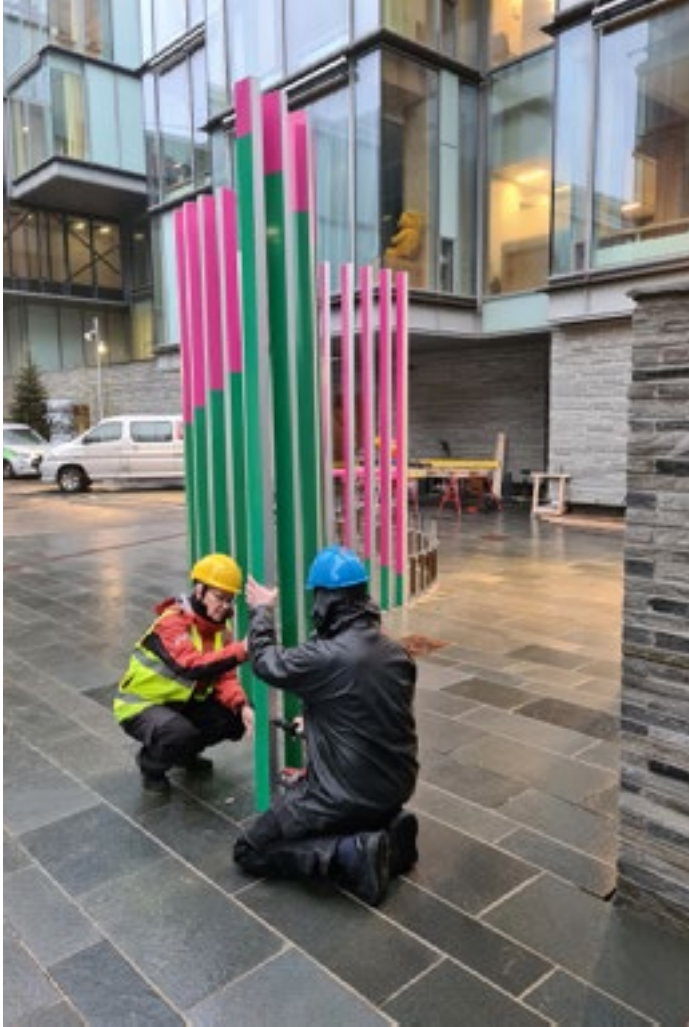

Marianne Heier under planleggingen av sitt omfattende kunstprosjekt *ACT*, opprinnelig realisert for Juridisk fakultet i Oslo. I 2022 fikk hun penger gjennom LOK for en videreføring av prosjektet.

Foto: Niklas Hart

3.1.4 Være nasjonal utviklingsaktør for kunst i lokalsamfunn

KOROs fagfolk har gjennom 2022 bidratt på konferanser og andre fagarrangementer knyttet til utvikling av kunst i offentlige rom i lokalmiljøer.

Montering pågår!
Glasblokkene, den nye barne-, ungdoms- og kvinneklinikken ved Haukeland universitetssjukeshus skal stå ferdig i 2023. Høsten 2022 kom tre omfattende skulpturer av Edith Lundebrekke på plass på utsiden.
Foto: Jørgen Blitzner

I oktober ble det også avholdt et seminar på Økern i regi av Oslo kommune og KORO. *KUNST I BY OG NABOLAGSUTVIKLING* tematiserte kunstens rolle i byutviklingen og tok for seg kunsten som ble etablert på Økern i kjølvannet av utlysningen *ØKERN!*. Lars Ramberg, Kunstnerboligforeningen og Mia Habib *Productions + Counterfactual* realiserte alle prosjekter på Økern i høst, noen av dem vil være i arbeid de neste årene.

Kunstprosjekter knyttet til by- og stedsutvikling har vært et satsningsområde for KORO også andre steder i landet. Det er en økende interesse for denne type kunstprosjekter hos kommuner, fylkeskommuner, kunstnere og sivilsamfunnsaktører.

Så langt har KORO hatt samarbeid med kommunene Tromsø, Oslo, Trondheim, Ålesund og Stavanger. Alle disse har startet opp kunstprosjekter i forbindelse med byutvikling. Det siste året har også Bergen, Kristiansand, Lier og Bodø mottatt tilskudd til ulike byutviklingsprosjekter.

Høsten 2022 ble representanter fra disse stedene invitert inn i et nytt *Nettverk for Steds- og byutvikling*. Nettverket skal møtes to ganger i året i regi av KORO. Intensjonen er å legge til

rette for en plattform der ulike fagmiljøer kan møtes for å utveksle erfaringer og dele kunnskap. Første møte ble avholdt på Bergen rådhus i november, med innlegg fra blant annet Elin Tanding Sørensen, kunstner og marin landskapsarkitekt/byplanlegger, Mark Davy, grunnlegger av og CEO, *Futurecity*, Jessica Segerlund, kurator og stedsutvikler og Kristoffer Nilsson, planlegger. Deler av programmet ble strømmet og tilgjengeliggjort på KOROs Vimeokanal.

3.2 Bred og aktiv kunstformidling

KOROs formidling og kommunikasjon arbeider for å øke kunnskapen og interessen for kunst i offentlige rom ved å gjøre kunsten allmenn, relevant, synlig og meningsfull for alle.

KORO lanserte podkasten *VerkSted* med Kåre Magnus Bergh som programleder for de første seks episodene. Mange forbinder ham med lørdagsunderholdningen på NRK, som programleder for Stjernekamp og Melodi Grand Prix. Men han er også billedkunstner.
Foto: Niklas Hart

KORO har også i 2022 utviklet og gjennomført en rekke formidlingstiltak knyttet til kunstproduksjoner og samlingen, kommunisert KOROs søkbare ordninger (LOK og LES) og andre tjenester for aktørene i kunstfeltet.

Vi har jobbet bevisst mot ulike målgrupper; mottakere av kunsten, et allment publikum, det profesjonelle feltet og samarbeidspartnere, og vi har levert effektivt på formidling i alle nye kunstproduksjoner. Dette innebærer arbeid med forankring og brukervedvirkning hos mottakere, særlig i våre største prosjekter. Vi har skrevet intervjuer med kunstnere, og utviklet nye formidlingsfilmer for å gi innblikk i prosesser knyttet til utvikling av et kunstprosjekt. Gjennom lanseringen av to sesonger av podkasten *VerkSted* har KORO arbeidet med å nå nye målgrupper. Videre har KORO startet en prosess der vi flytter formidlingsfokuset på nettsiden vår fra byggeprosjekt til enkeltverk og kunstnerskap. Målet med denne omleggingen er å belyse kvalitetene ved de ulike kunstnerne og kunstverkene som inngår i samlingen. KORO vil videreutvikle dette formidlingsperspektivet i 2023. Vi vil også starte et arbeid med å utvikle stedlig formidling av samlingen på utvalgte steder i Norge, samt videre-

utvikle en ressurside om produksjon av kunst i offentlige rom på koro.no, rettet mot målgrupper som kommuner, fylkeskommuner, og andre aktører som arbeider med kunst i offentlige rom.

KOROs formidlingsfaglige ansatte har i 2022 bidratt på formidlingsfaglige konferanser, deltatt på seminarer og drevet nettverksbygging. Dette for å styrke formidlingskunnskapen og oppdateres på utviklinger i feltet.

Formidling i sosiale medier

KOROs mest brukte formidlingsplattformer i dag er koro.no, nyhetsbrev, sosiale medier, mottakerinstansenes nettsider og intranett samt ulike trykksaker. Utgangspunktet er alltid det samme: gode tekster, bilder av prosess og av ferdig verk. Vi publiserer tekster på bokmål og nynorsk i nyhetsbrev og i sosiale medier. I 2023 vil vi systematisere bruken av nynorsk og legge opp til digitale formidlingstekster på nynorsk hver fjerde uke. KORO har et stadig økende følgertall på sosiale medier, og et publikum fra hele landet.

Del 3/7

Tabell 14 viser vurdering av måloppnåelse under delmål 2: Bred og aktiv formidling av kunst i offentlige rom

Referanse til tildelingsbrev	Resultatmål 2022	Resultat 2022	Vurdering/ oppnåelse
Styringsparameter med resultatmål 3.2.1	Formidling av kunst i pågående prosjekter og av kunst fra samlingen.		
Krav og status	Formidlingstiltak i relevante medier overfor barn, ungdom og voksne over hele landet, formidlingstiltak rettet mot det profesjonelle kunstfeltet i Norge og internasjonalt.	Delvis levert	
Kommentar	På grunn av kombinasjonen av endringer i staben og stor portefølje har det vært noe begrensede ressurser i seksjonen i andre halvdel av 2022. Vi har prioritert formidling i alle fullførte prosjekter. Noen formidlingstiltak, inkludert mot ungdom, er gjennomført i RKV prosjektet.		
Styringsparameter med resultatmål 3.2.2	Kommunikasjon om KORO og KORO's virkeområder.		
Krav og status	Videreutvikling av kommunikasjon om prosjekter og verk på nettsiden, i sosiale medier og overfor dagspressen.	Levert	
Kommentar	Vi har kommunisert KORO's nye prosjekter på hjemmesiden og i sosiale medier. Det sendes jevnlig ut nyhetsbrev og pressemeldinger, først og fremst i de største prosjektene. Til enkelte prosjekt blir det publisert tekst på nynorsk, samisk og kvensk. Det jobbes systematisk med deling av KORO's innhold til dem som har kunsten hos seg.		

3.2.1 Formidling av kunst i pågående prosjekter og av eldre kunst fra samlingen

KORO tar i bruk grunnformidling i alle prosjekter gjennom innarbeidede rutiner. Slik jobber vi så effektivt vi kan med formidling av kunstprosjekter og enkeltverk. Vår ambisjon er at vi på denne måten kan frigjøre mer tid til utviklingsarbeid i formidlingen.

Alle KORO kunstprosjekter presenteres med utfyllende tekst og bilder på nettsiden og i sosiale medier. Enkelte kunstprosjekter har budsjetter som muliggjør formidling ut over grunnformidlingen. Eksempelvis gjør vi intervjuer med kunstnere og produserer formidlingsfilmer som tekster. I prosjekter der det er relevant tar vi i bruk teksting på samisk. Vi formidler LES- og i LOK-ordningen i forbindelse med søknadsfristen.

Formidling på mottakerstedet

I anledning overlevering av enkelte kunstprosjekter inviterer vi til stedlig omvisning for ansatte, brukere og inviterte gjester. Ved åpningen av Statens hus i Vadsø i 2022 stilte eksempelvis tre av kunstnerne og kurator opp med omvisninger. Av andre stedlige formidlingstiltak kan vi fremheve *Kunstkvarteret*, - en serie korte foredrag gjennom høsten 2022 for ansatte i regjeringskvartalet, området rundt og andre interesserte. Bakgrunnen for *Kunstkvarteret* er KORO arbeid med kunstprosjektene i det nye regjeringskvartalet. Tiltaket er et samarbeid mellom KORO og Statsbygg. I 2022 samarbeidet KORO også med Statsbygg om et arrangement på Oslo Kulturnatt. KORO ønsker å tilrettelegge for mer stedlig formidling i årene som kommer, og vi vil gjøre det gjennom omvisninger, men også andre formidlingstiltak.

Formidling for barn og unge

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) avdeling Kurland i Østfold gir kortvarig omsorgstilbud til barn mellom 6 og 12 år. Som en del av avdelingens fornyelse fikk utearealet et løft i form av en skulptur av Per Inge Bjørlo. Skulpturen inviterer til taktile og visuelle sanseopplevelser gjennom bevegelse og lek. Det ble tilrettelagt et formidlingsmateriale for å oppfordre barna til å tegne og fargelegge, for slik å skape interesse og gi eierskap til kunstverket. Til KORO første midlertidige kunstprosjekt til det nye regjeringskvartalet prøvde vi også ut møter mellom skoleungdom og kunstneren Pernille Mercury Lindstad. To skoleklasser møtte Lindstad for samtaler om demokrati, samfunn og kunst i offentlige byrom.

Forankring og medvirkning hos mottakerstedene

Forankring innebærer å formidle prosjektbeslutninger til mottakermiljøene slik at de får eierskap til dem. Medvirkning innebærer at utvalgte grupper blir invitert inn i arbeidet med deler av et kunstprosjekt fordi KORO mener at deres stemmer er viktige. KORO tilnærming til forankring og medvirkning utvikles alltid i nært samarbeid med mottakerne, og er særlig utviklet i de største kunstprosjektene.

Østfold Ungdoms og familiesenter på Kurland skal gi et kortvarig omsorgstilbud til barn mellom 6 og 12 år. Som en del av fornyelsen av bygget fikk utearealet nye lekeapparater og sosiale soner, og et eget kunstverk av Per Inge Bjørlo. Skulpturen *Kraniet* er plassert nær lekømrådet. Foto: Christian Tunge

i det nye regjeringskvartalet, er det gjort et forankringsarbeid i *Piloten* i Kommunal- og distriktsdepartementet. Deler av kunstsamlingen på lager der er hentet fram, og nye skilt prøves ut. Her er det også produsert et skilt i punktskrift som en undersøkelse av formidling til blinde og svaksynte.

Oppdatert formidling til kunstverk i samlingen

KORO opplever en generelt økende interesse hos mottakere for mer informasjon og oppdaterte skilt. Et eksempel er Nav Lillestrøm som søkte om kunst gjennom LES-ordningen. NAV Lillestrøm mottok eldre kunstverk og oppdaterte formidlingstekster. Et annet eksempel er et kunstprosjekt som KORO flyttet til den nye lærerutdanningen ved Norges Arktiske universitet, Campus Tromsø. En del av dette prosjektet var boken *Beaivváš Mánát / Leve med Reptiler*, av den samiske kunstneren og forfatteren Mary Ailonieida Sombán Mari. Boken ble nominert til Nordisk Råds litteraturpris i klassen for samiske språk i 2022. Med nominasjonen oppsto et behov for å utøke opplaget med flere bøker. Mange merket seg også prosjektet gjennom KOROs og andres brede omtale av nominasjonen.

Formidling av den historiske kunstsamlingen er et pågående arbeid i KORO. Vår innsats i 2022 er særlig lagt i å gjøre eldre kunstverk mer synlige og tilgjengelige på nettsiden og Digitalt Museum. Dette arbeidet vil vi videreutvikle i 2023, og tilrettelegge for det i sammenheng med KOROs strategi for å løfte enkeltverk og kunstnerskap. I 2023 vil blant annet to sentrale samiske kunstverk i samlingen få oppgradert formidling i form av formidlingsfilm, oppdaterte tekster og nytt billedmateriale.

Tabell 15 viser antall følgere i sosiale medier 2020-2022

Medium	2020	2021	2022
Instagram	10 030	10 780	11 373
Facebook	7 765	8 475	9 258

Podkast

I 2022 lanserte KORO podkasten *VerkSted* gjennom to sesonger med til sammen 12 episoder. Vårt mål med prosjektet er å nå nye målgrupper og gjerne også grupper som vi vanligvis ikke når. Kunstner og TV-profil Kåre Magnus Bergh var programleder for sesong 1 av *VerkSted*, mens NRK-journalisten Ragna Nordenborg var programleder for sesong 2. Prosjektet videreføres med ny sesong i 2023.

Da podkasten *VerkSted* ble lansert inviterte KORO til fest i lokalene i Viktoria terrasse. Her fra samtalen mellom programleder Kåre Magnus Bergh og Ragna Nordenborg, som var programleder for sesong 2.
Foto: Anna Katharina Haukeland

3.2.2 Kommunikasjon om KORO og KORO's virkeområder

KOROs mest brukte kommunikasjons- og formidlingsplattformer er nettsiden, sosiale medier og et nyhetsbrev som går ut til presse og fagmiljø over hele landet. Nyhetsbrevet går ut en gang i måneden og det er enkelt for alle å melde seg på via koro.no. I disse kanalene deler KORO pågående arbeid med kunstprosjekter, arrangementer, utlysninger og kunngjøringer.

Tabell 16 viser antall sidevisninger og besøkende på KOROs nettsider 2020-2022

	2020	2021	2022
Sidevisninger	251 301	226 827	234 477
Gjennomsnittlig tidsbruk per økt	01:58	01:21	01:23
Besøkende på nettsiden	71 278	75 020	81 829

På nettsidene har vi en overvekt av kvinnelige lesere - 52 % kvinner, 48% menn. De fleste tilhører aldersgruppen 35-44 år, tett fulgt av aldersgruppene 25-34 år og 45-54 år. 55% av besøkende til siden går inn via koro.no fra sin mobil, fremfor via desktop eller nettbrett. KORO antar at det skyldes en generell trend i samfunnet, hvor mobilen brukes stadig mer til å hente opp informasjon. De fleste i Norge har i dag sosiale medier som sin hovedkanal for nyheter og oppdateringer. Nettsider får mer preg av å være landingssider for nyheter, og steder for å finne spesifikk informasjon, og vi arbeider for at alt vi legger ut skal være så relevant som mulig for brukerne.

Tett samarbeid

Åpenhet og godt samarbeid er essensielt når felles prosjekter skal kommuniseres. Ambisjonen er at KORO alltid er i dialog med kommunikasjonsavdelingene på mottakerstedene. Dette er et ressurs spørsmål, og de største kunstprosjektene prioriteres. Et eksempel fra 2022 er kunstprosjektet til det nye regjeringsskvartalet der vi sammen med Kulturdepartementet offentliggjorde kunstneren Outi Pieskis vinnerforslag til A-blokken. Offentliggjøringen ble gjort på norsk og nordsamisk. Vi har også bistått Stortinget i arbeidet som pågår med en skulptur av Anna Rogstad, ved å sørge for god og relevant informasjon i nyhetssak om konkurranse og om vinner av oppdraget.

Arrangement

Ved lansering av podkasten ble det invitert inn til kveldsarrangementer for ansatte og gjester. KOROs *Faglig forum*, - en felles arena for faglige spørsmål og inspirasjon er arrangert månedlig i våre lokaler med eksterne gjester og foredragsholdere.

KORO skriver klart og tydelig

KORO har kontinuerlig jobbet med å utvikle gode tekster som presenterer alle kunstprosjektene. Siktemålet er å nå et bredt publikum og å gi et sterkere eierskap til kunsten på mottakerstedene. I 2023 skal vi arbeide videre med *klarspråk* gjennom en språkprofil med retningslinjer som øker den interne bevisstheten om KORO's skrivekultur.

Presse

KORO skal være åpen og raus i møte med eksterne forespørsler, og bidra i den offentlige samtalen ved å vise stor grad av transparens i egne prosjekter, inkludert om konkurranser og juryering, kunnskapsproduksjon og faglige beslutningskriterier. Et direkte resultat av dette er at vi produserer og sender ut materiale som brukes videre i ulike medier. I 2022 har dette arbeidet gitt innslag i kulturprogrammer på NRK, inkludert i NRKs distriktskanaler med blant annet NRK Sámi Radio og NRK Kvensk. KORO har også hatt flere oppslag i de store riksavisene, samt et knippe saker i fagpressen. KORO har hatt mange oppslag ute i landets små og store lokale medier om kunstprosjektene.

Det er primært i store kunstprosjekter at KORO jobber aktivt mot pressen.

I november kom nyheten om at det blir samisk-finske Outi Pieski som skal utforme et monumentalt kunstverk til det nye regjeringskvartalet. Verket *AAkha* skal i 2025 stå klart i pyramiderommet i A-blokka, og vil ha sterke referanser til doudji, samisk håndverk, samisk språk og historie.
Foto: Teuri Haarla

3.3 God forvaltning av kunst i offentlige rom

KORO forvalter i dag 9054 kunstverk fordelt på 1038 visningssteder. Også for 2022 kan vi vise til god måloppnåelse på dette feltet, til tross for at våre forvaltningsressurser er begrenset sett i relasjon til samlingens størrelse. I likhet med øvrige seksjoner i KORO, merker forvaltningsseksjonen presset fra den store prosjektporteføljen. Oppfølging av nye kunstproduksjoner må prioriteres parallelt med forvaltning av en stadig større samling, og innhenting av etterslep fra tidligere år.

Det arbeides fortløpende for best mulig bruk av fagkompetanse og ressurser i seksjonen, tilrettelegging for effektiv samlingsforvaltning for fremtiden, og sikring av kunstens levetid.

Konservator Caroline Marie Sjøgaard fester løse deler på skissen til Arne Lindaas *Edens hage*.
Foto: Fredrik Qvale

Del 3/7

Tabell 17 viser vurdering av måloppnåelse under delmål 3: God forvaltning av kunst i offentlige rom

Referanse til tildelingsbrev	Resultatmål 2022	Resultat 2022	Vurdering/ oppnåelse
Styringsparameter med resultatmål 3.3.1	Kunstsamlingen skal forvaltes på en forsvarlig måte		
Krav og status	Følge opp KOROs kunstsamling gjennom istandsettinger	Delvis levert	
Kommentar	Seksjonen har levert med de økonomiske midler som er tilgjengelig, men har strukturelle utfordringer.		
Krav og status	Utlån	Levert	
Kommentar	Det er lånt ut flere verk. Det er også igangsatt nye utlånsprosesser for de kommende år, blant annet Britta Marakatt-Labbas hovedverk <i>Historja</i>		
Krav og status	Preventive konserveringstiltak	Delvis levert	
Kommentar	KOROs forvaltningsseksjon bidrar i alle kunstproduksjonsprosjekter. Preventive tiltak med hensyn til mulige kommende istandsettinger prioriteres innenfor mulige rammer.		
Krav og status	Lagring og fjerning av kunstverk	Delvis levert	
Kommentar	Kunst returneres jevnlig til KOROs lager ved flytting eller salg av bygg. Her mellomlagres også kunstverk etter nyinnkjøp, før utplasseringen hos mottakerne. KORO videreførte samlingsrevisjonen i kunstlageret, og er kommet et godt stykke videre med dette arbeidet.		
Krav og status	Dokumentasjon og registrering	Delvis levert	
Kommentar	Registreringen av de pågående prosjekter kunne ikke leveres fullstendig grunnet manglende oversendelse av dokumentasjon. Seksjonen jobber aktivt med å oppdatere og rette opp gamle konverteringsfeil i databasen i perioden 1978-1992.		
Krav og status	Planlegge og implementere en praksis for dokumentasjon og forvaltning av immaterielle verk	Levert	
Kommentar	Prosjektet er fullt levert og avsluttet.		

Del 3/7

Tabell 17 (forts.)

Referanse til tildelingsbrev	Resultatmål 2022	Resultat 2022	Vurdering/ oppnåelse
Styringsparameter med resultatmål 3.3.2	God veiledning i håndtering av kunst i offentlige rom		
Krav og status	Gi informasjon, rådgivning og bistand til aktører og institusjoner som forvalter kunst i offentlige rom.	Levert	●
Kommentar	Seksjonen får en stor mengde henvendelser med spørsmål knyttet til forvaltning av kunst i offentlig rom som besvares skriftlig. I noen tilfeller fører disse til konkrete oppfølgingstiltak.		
Styringsparameter med resultatmål 3.3.2	Forvaltning av relevante statlige kunstsamlinger på oppdrag		
Krav og status	Videreføre avtaler om forvaltning av statlige kunstsamlinger	Delvis levert	●
Kommentar	KORO yter tjenester til Stortinget innenfor kunstforvaltning, og har også forvaltningsansvaret for Antony Gormleys minnested (Deportasjonsmonumentet) på Akershuskaia. Etableringen av statlige foretak har imidlertid skapt behov for avklaringer om hvorvidt flere særavtaler må etableres.		

Konservator Caroline Marie Søggaard retusjerer faksimile av VG fra 22. juli 2011, som inngår i verket *Relocating the past: ruins for the future* av Ahmad Ghossein. Avisen plasseres i VGs avismonter i Akersgata. Foto: Ann-Lisbeth Hemmingsen

3.3.1 Kunstsamlingen skal forvaltes på en forsvarlig måte

KORO overvåker verkenes plassering og tilstand gjennom blant annet elektroniske tilbakemeldingsskjema som sendes til mottakere av kunst. I 2015-2018 mottok 544 mottakersteder med til sammen 4290 verk slike skjema. Etter en gjennomgang av svarene fant vi at omtrent 70 % av kunstverkene, inkludert fra den første runden, var i god stand. Ca. 10 % var i kritisk stand, eller hadde skader som krever spesifikke tiltak. Øvrige kunstverk hadde mindre skader, eller ble ikke funnet på den antatte lokasjonen. Begrensede ressurser til istandsetting hos mottakerinstitusjonene antas å være hovedårsak for manglene. Høsten 2022 ble prosessen fulgt opp i en ny runde med utsending av tilbakemeldingsskjema for å holde overblikk over samlingen. I 2022 har vi sett eksempler på at kommunalt eide utendørsskulpturer har vært dårlig vedlikeholdt. Sakene har skapt oppmerksomhet om ansvaret for den offentlige kunsten. KORO har fått flere henvendelser i forbindelse med dette, primært som rådgiver og fagorgan, og forvalter av statens kunstverk.

Forvaltningskompetanse inngår i alle KORO kunstproduksjoner gjennom dialog med prosjektleder og kurator. Også kunstnerne får direkte rådgivning ved behov. Dette er preventivt arbeid som prioriteres og imøtekommer KORO hovedmål om å produsere kunst av høy kvalitet. Å sikre kunstens levetid gjennom materialvalg, dokumentasjon av prosess og montering etc. er en del av kvalitetssikringen.

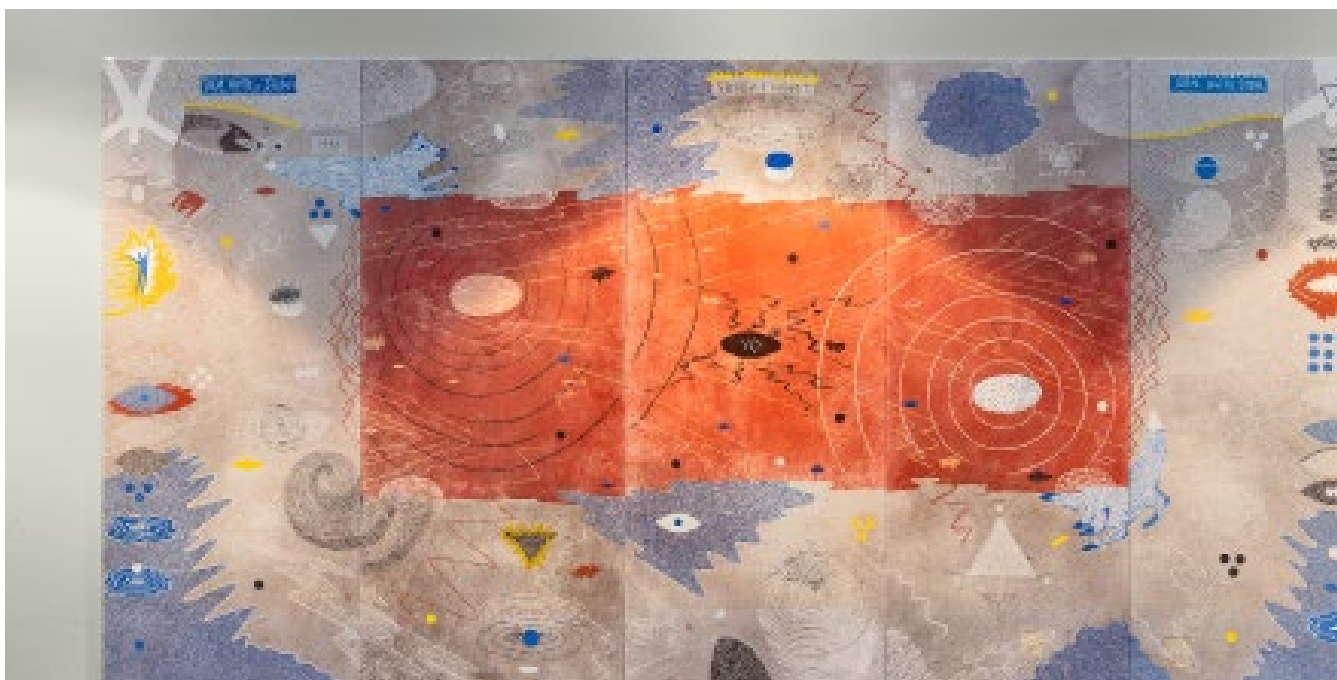
Utlån av kunst fra KORO samling tilgjengeliggjør kunsten for nye målgrupper. I 2022 lånte vi ut verk til flere visningssteder i Norge og internasjonalt. Blant annet ble 18 kunstverk utlånt til en filminnspilling som iscenesetter norsk politisk historie på 1970- og 80-tallet.

KORO har et kunstlager hvor kunstverk fra mottakerinstitusjoner mellomlagres på grunn av flytting, salg av bygg, nyinnkjøp eller utplassering på nytt visningssted. Kunstlageret betjenes av KORO konservatorer. I 2022 startet KORO en revisjon av samlingen på lageret. Arbeidet omfatter en gjennomgang av kunsten, oppdatering av foto og informasjon om verket i databasen, tilstandsvurdering, dokumentering, ompakking og merking. Prosjektet har god fremdrift og forventes avsluttet i 2023. På grunnlag av arbeidet med samlingsrevisjonen er det laget en digital oversikt over kunsten på lageret, noe som gir økt tilgjengelighet for nye kunstproduksjoner og fremtidig utplassering av kunsten til nye visningssteder.

Oppdatering og korrigerings av feil i KORO kunstverkdatabase fra perioden 1978-1992 har høy prioritet. Ved innføring av et nytt registreringssystem i 2009 oppstod omfattende feil ved konverteringen, og dette må rettes opp manuelt. Deler av arbeidet er utført tidligere, men har ligget stille siden 2019. Innhenting av etterslepet krever en dedikert ressurs i tillegg til den ordinære virksomheten. Arbeidet er tatt opp igjen i 2022, utføres av en midlertidig registrar, og videreføres i 2023. Ambisjonen er å slutføre prosjektet uten videre avbrekk.

KOROs konservatorer gjennomførte også praktisk konservering i 2022. Et eksempel er konserveringen av Gro Jessen sitt verk *Den hvites sten?*, som er konservert og klargjort for ny plassering på NAV-kontoret i Lillestrøm. Under behandlingen tok KORO i bruk en praktisk konserveringsmetode som har vist seg å være effektiv mht. personalressurser og økonomi. Konserveringsmetoden kan overføres til andre kunstverk i KOROs samling med liknende skader og problemstillinger.

KORO ble pålagt implementering av Haag-konvensjonen av 1954 om beskyttelse av kulturverdier i tilfelle av væpnet konflikt og tilsvarende kritiske hendelser. Et nettverk koordinert av Riksantikvaren har et særlig ansvar her, og KORO går inn med kunnskap om redning av rest-

Den hvites sten?,
Gro Jessen (1938-2003)
Kunstverket har tidligere hengt hos NRK på Marienlyst, og gjennomgikk konservering av KOROs forvaltningsseksjon før verket fikk ny plassering i publikumsarealene hos NAV Lillestrøm.
Foto: Christian Tunge

verdi og bergingsplaner gjennom det flerårige samarbeid med FORK, et nasjonalt forum for kriseberedskap og restverdiredning.

3.3.2 God veiledning i håndtering av kunst i offentlige rom

KOROs forvaltningsseksjon anses som et nasjonalt kompetansemiljø med kunnskap om forvaltning av kunst i offentlige rom. En rekke mottakerinstitusjoner av kunst har fått veiledning og hjelp ved spørsmål om vedlikehold og tilsyn. Seksjonen fikk en stor mengde henvendelser også fra andre aktører med offentlig tilgjengelig kunst og bidro med fagkompetanse og rådgivningstjenester.

3.3.4 Forvaltning av relevante statlige kunstsamlinger på oppdrag

KOROs forvaltningsseksjon har en løpende avtale om samarbeid med Stortinget som inneholder ivaretagelse av kunstsamlingen der. I løpet av 2022 utførte KOROs konservatorer diverse praktiske konserveringsoppgaver og andre faglige tjenester på forespørsel, herunder tilstandsvurderinger, opplæring o.a.

KORO forvalter også minnesteedet *Sted for erindring* (Deportasjonsmonumentet) av Antony Gormley på oppdrag fra Kulturdepartementet. Kunstverket er et minnesmerke over deportasjonen av jøder i Norge, og er plassert utenfor festningssmurene til Akershus Festning, på Akershuskaia. Høsten 2022 ble minnesteedet fredet av Riksantikvaren, og KORO leder prosessen med å utvikle ny stedlig formidling, i tett samarbeid med Det Mosaiske Trossamfunn og andre interessenter.

Konservator Hilde Berteig Rustan støvrenser baksiden av maleriet *Svidd* av Håvard Vilhagen på Stortinget.

Foto: Caroline Marie Søggaard

3.4 Stimulering av produksjon og formidling av kunnskap om kunst i offentlige rom

KORO er en viktig aktør i fagfeltet kunst i offentlig rom. KORO's fagstab holder seg oppdatert på utviklingen på feltet nasjonalt og internasjonalt og utvikler ny kunnskap, blant annet gjennom arbeid i prosjektene. Kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling er en viktig del av KORO's oppdrag. Ambisjonen er å bidra i det offentlige ordskiftet og legge til rette for møteplasser for relevante offentlige samtaler. Kunnskapen har betydning for fagfeltet, og det er en viktig del av virksomhetens oppdrag å gjøre den tilgjengelig både for lokale og regionale instanser og for kunstnere og kuratorer rundt om i landet.

KORO's rolle som produsent og formidler av kunnskap om kunst i offentlige rom viser seg i et spekter av rådgivningstjenester, opplæring, kuratorprogram, publikasjoner, forskning, konferanseinnlegg og møtevirksomhet. KORO bidrar til forskning gjennom samarbeid og gir også økonomisk støtte til masterstudenter om skriver oppgaver knyttet til kunst i offentlig rom.

Vinneren av studentprisen, kunstner Lill Yildiz Yalcin fikk heder, ære og 50 000 kroner. Her mellom juryformann og leder av KORO's kunstseksjon Nora C. Nerdrum til venstre, og jurymedlem seniorkurator Trude Schjelderup Iversen i KORO til høyre.

I 2022 ble det i tillegg inngått en avtale med Kunsthøgkolen i Oslo (KHiO) om en årlig pris til en avgangsstudent ved KHiOs MA-program.

Prisen ses som et ledd i KORO's arbeid med utvikling av fagfeltet. Ved å dele ut en pris til en student ved masterprogrammet for kunst og offentlige rom ved KHiO, ønsker KORO å anerkjenne et ungt kunstnerskap som forhåpentligvis vil komme til å glede et stort publikum i fremtiden. Prisen er på 50 000 kroner, og skal deles ut på årlig basis.

Referanse til tildelingsbrev	Resultatmål 2022	Resultat 2022	Vurdering/ oppnåelse
Styringsparameter med resultatmål 3.4.1	Gi opplæring til relevante faggrupper.		
Krav og status	Videreutvikle kuratorkurs og arenaer for kunnskapsutveksling for og på fagfeltet.	levert	
Kommentar	KOROs ansatte gir løpende råd og veiledning knyttet til finansiering, organisering, kuratering, formidling og forvaltning av kunst i offentlige rom.		
Styringsparameter med resultatmål 3.4.2	Økt kunnskapsdeling.		
Krav og status	Utvikle og iverksette plattform for kunnskapsdeling i kommunesektoren.	delvis levert	
Kommentar	KORO arrangerer fordypningsprogrammet "Kuratorpraksis + det offentlige rom" annethvert år, og programmet for 2023 ble planlagt i løpet av året. Nye ressursider for kunnskapsdeling i kommunesektoren ble igangsatt, men på grunn av endringer i staben ble selve gjennomføringen forsinket. Arbeidet fortsetter i 2023..		
Styringsparameter med resultatmål 3.4.3	Stimulere til økt forskning, kritikk og journalistikk om kunst i offentlige rom.		
Krav og status	Tilrettelegge for forskning. Følge opp igangværende samarbeid om forskningsprosjekter.	delvis levert	
Kommentar	Det er et mål at KOROs prosjekter forskes på og skrives om. I 2022 delte KORO ut fire masterstipender for relevante masteroppgaver innen vårt fagfelt. KORO er også inne som samarbeidspartner i flere pågående forskningsprosjekter. Et planlagt arbeid med tekstsamlinger som skulle bidra til den kritiske samtalen om KOROs samling og fagfeltet for øvrig ble ikke gjennomført pga. endringer i staben.		
Styringsparameter med resultatmål 3.4.4	Økt produksjon av faglige tekster i KORO.		
Krav og status	Tilrettelegge for kunnskapsproduksjon og -formidling i faglige stillinger.	delvis levert	
Kommentar	KOROs fagstab produserte tekster i forbindelse med gjennomføring av og formidling av prosjekter. For øvrig er arbeidet med den store prosjektporteføljen så omfattende at produksjonen av faglige tekster er lavere enn ønsket.		

3.4.1 Gi opplæring til relevante faggrupper

KORO får årlig mange forespørsler om råd og veiledning knyttet til finansiering, organisering, kuratering, formidling og forvaltning av kunst i offentlige rom. Henvendelsene kom fra kommuner, fylkeskommuner, ulike private aktører, kunstnere, kunstkonsulenter og kuratorer. KORO får også henvendelser fra utenlandske aktører som ønsker å få kjennskap til norsk kunst- og kunstnerpolitikk og KORO's kunstordninger og arbeidsmåter. I mai 2022 kom hele Statens Konstråd, KORO's svenske søsterorganisasjon, på besøk. Dagen ble brukt til utveksling av kunnskap, presentasjoner og samtaler i de respektive fagseksjonene, og en byvandring med besøk på bl.a. Stortinget, Regjeringskvartalet og Juridisk fakultet.

3.4.2 Øke kunnskapsdelingen

KORO jobber målrettet med tiltak for å øke kunnskapen om fagfeltet kunst i offentlige rom, og det er satt av en halv stilling til å styrke og lede dette arbeidet. KORO's ansatte er involvert i og bidrar til kunnskapsdeling i form av foredragsvirksomhet, kurs, seminarer, nettverksbygging og lignende. I løpet av året deltok KORO's fagansatte i paneldebatter og offentlige samtaler på bl.a. Sakprosafestivalen i Trondheim og på Samtidskonsdagerna i regi av Statens Konstråd i Sverige.

KORO har også en satsning på å utvikle kuratorer med spesialkompetanse på kunst i offentlig rom. Gjennom fordypningsprogrammet "Kuratorpraksis + det offentlige rom" som gjennomføres annethvert år, deltar utvalgte kuratorer i et skreddersydd fagprogram. Programmet er fortrinnsvis et samarbeid med en internasjonal eller nasjonal utdanningsinstitusjon som deltar i programmeringen av deler av fagprogrammet og er vertskap for én av tre samlinger. Deler av programmet gjøres også tilgjengelig for et større publikum gjennom streaming og/eller åpne arrangementer i KORO's lokaler. I løper av 2022 ble det lagt planer for tredje utgave av programmet, som gjennomføres høsten 2023.

Gjennom LOK-ordningen finansierte og deltok KORO's ansatte på seminarer og faglige samlinger arrangert av fylkeskommunene og regionale kunstsentre. I tillegg hadde KORO's fagstab forelesnings- og undervisningsoppdrag over hele landet. I løpet av året ble også arbeidet med ressursider om kunst i offentlige rom rettet mot ulike strategiske målgrupper igangsatt. På grunn av endringer i staben ble dette arbeidet satt på vent i 2022, men arbeidet tas opp igjen i 2023. Måler er å bistå aktører på fagfeltet gjennom deling av KORO's erfaringskompetanse, metodikk og malverk.

3.4.3 Stimulere til økt forskning på, kritikk av og journalistikk om kunst i offentlige rom

Det er et mål at KOROs kunstproduksjoner skal føre til forskningsinteresse.

I 2022 gikk KORO inn som partner i forskningsprosjektet Heritone. Heritage Ecotones: Making space for encounters and confrontations through cultural heritage på initiativ fra NiKu (Norsk Institutt for Kulturminneforskning). Avtalen innebærer at KORO tilgjengeliggjør relevante produksjoner for forskningsformål. Prosjektet avventer finansiering.

KORO har i dialog med Kunsthistorie ved UiO, KHIO og OsloMet tilrettelagt for masterstipender for relevante masteroppgaver innen vårt fagfelt. De fire masterstipendene gir også tilgang til KOROs arkivmateriale og fagpersoner.

KORO fikk 12 antall søknader innen fristen 20. mars.

Følgende prosjekter fikk støtte:

Täälä 2 og *Täälä 3* av Åsne Kummeneje Mellem. Hennes kunstneriske praksis tar utgangspunkt i det tradisjonelle kvenske håndverket käsityö. Til Statens Hus i Vadsø har hun laget tekstilverk i plantefarget ull. Fargen er ulike nyanser av einer og steinlav fra tradisjonelle samiske og kvenske områder i Troms, og speiler det mangfoldige landskapet i nord.
Foto: Monica Milch Gebhardt

Emilie Netskar er masterstudent ved NMBU, Fakultet for Landskap og samfunn, Institutt for Landskaps-arkitektur. Hun skal skrive om hvilke funksjoner eller virkning kunst har i landskapet.

Ingrid Skard Skomedal er utdannet konservator og tar en videreutdanningsmaster i arkitekturvern ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). Hun er interessert i bevaring og gjenbruk av kunst i offentlige rom og ønsker å belyse problemstillinger knyttet til hva som blir lagt vekt på i verneplaner og verdivurderinger, særlig ved

endring av bruk av eller eieforhold til bygninger.

Mariell Sjøstad Sørhaug er masterstudent i kunsthistorie ved Universitetet i Bergen. Hun skal skrive om muralmaleriteknikken buon fresco og bruken av denne teknikken i norsk offentlig utsmykning. Hun tar utgangspunkt i den monumentale fresken *En blå stasjon* (2016) av Sverre Wyller (f. 1953) på Løren T-banestasjon i Oslo.

Trond Erik Olsen er masterstudent i visuell kultur ved Københavns Universitet. I lys av framveksten av Internet Art ønsker Olsen å utfordre hva vi tenker om kunstens rolle som offentlig verk når den eksisterer virtuelt/ikke-materielt. Hvordan kan digital og ikke-materiell kunst tenkes som en del av en kunstverden som utfordrer forståelsen av hva offentlige rom kan være?

I forvaltningssammenheng deltar KORO i FORK, Nasjonalt forum for kriseberedskap og restverdiredning, som skal bidra til bevaring og sikring av kunst- og kulturverdier i forbindelse med brann og andre katastrofer.

I likhet med KORO har mange kulturinstitusjoner i dag formidling som satsningsområde. KORO deltar blant annet i et digitalt formidlingsforum driftet av MUNCH og støttet av Sparebankstiftelsen. Gjennom forumet får KORO tilgang til et nasjonalt fagnettverk av formidlere i ulike kulturinstitusjoner, blant annet MoMA i New York og Tate Exchange i London, som begge ligger langt fremme på feltet.

Fotodokumentasjon av flyttingen av veterinærhøgskolen fra Adamsstuen til Ås. *Tigersprang og svalehaleskjøt*
Foto: Line Bøhmer Løkken

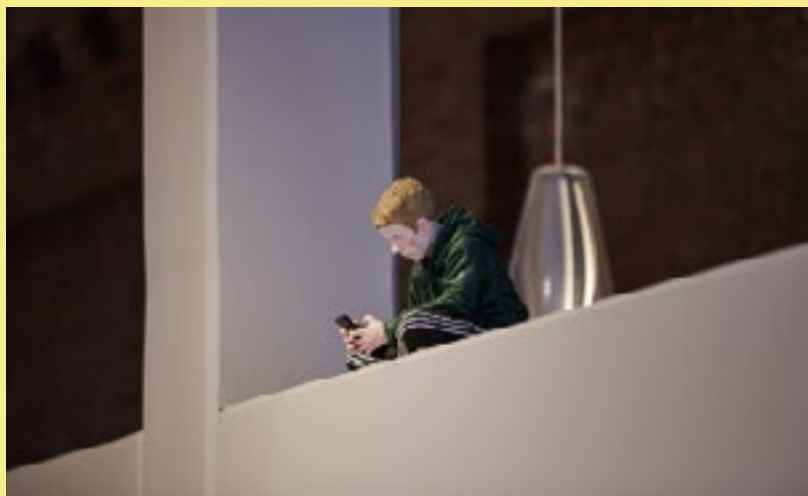
3.4.4 Øke produksjon av faglige tekster

KORO legger til rette for at alle i faglige stillinger skal kunne drive kunnskapsproduksjon. Ansatte skriver fagtekster til bl.a. kunstplaner og kataloger/brosjyrer, og kan få innvilget fordypningsperioder hvis de skal skrive artikler til relevante fagbøker og tidsskrifter. Høsten 2022 deltok flere av KORO's ansatte på en konferanse i regi av Nordik (The Nordic Association for Art Historians). Senior kurator Trude S. Iversen presenterte sitt paper "The Collective and Collaborative Artwork: How Can a History of Shared Actions be Collected", og seksjonsleder Nora C. Nerdrum og senior kurator Drew Snyder arrangerte rundbordssamtalen "A Future Government Art Collection" der de snakket med Patrick Amellem, Direktør for Statens Konstråd i Sverige, N'Goné Fall, kunsthistoriker og kurator, Frankrike, Eliza Gluckman, Director, UK Government Art Collection, UK og Stephanie Stebich, Margaret and Terry Stent Director, Smithsonian American Art Museum, USA.

Del 4

Tre av Hedevig Ankers kontemplative fotografier hos Kultur- og likestillingsdepartementet. Foto: Christian Tunge

Styring og kontroll av virksomheten

Gisle Harrs små, hverdagslige figurer er plassert der studentene oppholder på Campus Kronstad i Bergen. Figurene hans er basert på naboer, venner og folk fra lokalmiljøet - kort sagt vanlige folk.

Måloppnåelse

Koronapandemien fortsatte å prege KORO inn i 2022, men etter at restriksjonene ble opphevet, har aktiviteten i KORO returnert til mer eller mindre ordinær drift. Vi registrerer en noe større bruk av hjemmekontor enn før pandemien kom i 2020.

KOROs ledelse jobbet godt sammen både fysisk og digitalt. Sigurd Sverdrup Sandmo har hatt sitt første hele år som direktør etter at han tiltrådte 1.11.2021. I 2022 har to av de fire seksjonsledere blitt byttet ut. Satiness Eisele startet som leder for forvaltningsseksjonen i mars, etter Astri Spiten Grønli som sluttet i 2021, og Maria Havstam overtok som leder av formidlings- og kommunikasjonsseksjonen etter Åsne Hjukse i oktober.

Vi har opprettholdt god kontakt med Kulturdepartementet, og styringsdialogen er gjennomført på vanlig måte. KORO har også hatt nytte av deltakelse i de ulike nettverkene departementet organiserer for sine underliggende enheter.

KORO har god budsjettkontroll. Regnskapet har jevnlig blitt gjennomgått, både på prosjekt- og virksomhetsnivå. Rutiner for internkontroll blir løpende oppdatert, herunder det årlige disponeringsskrivet som fastsetter gjeldende fullmakter for KOROs ansatte.

Vi har hatt jevnlig oppfølgingsmøter med prosjektledere for KOROs kunstprosjekter hvor status og framdrift for prosjektene har blitt gjennomgått. Vi har også hatt en tett og nyttig dialog med oppdragsgivere som Statsbygg og Forsvarsbygg.

Revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har, så langt vi kjenner til, ingen vesentlige merknader til KOROs regnskap for 2022.

Konsulentbruk

Bruken av konsulenter til oppgaver dekket av KOROs driftsbudsjett er av begrenset omfang, utover IKT-drift er det brukt kr 325 000 på eksterne konsulenter i 2022. Tilsvarende sum for 2021 var på kr 918 000. KORO har behov for å benytte konsulenter til vedlikehold og utvikling av nettsider, samt noe juridisk bistand. KORO vil i liten grad gjøre bruk av kommunikasjonstjenester utover dette.

Det er i 2022 bokført til sammen 2 480 000 mill. til konsulenter/kjøp av fremmede tjenester knyttet til kunstprosjekter på post 21. Dette er i hovedsak kostnader til kunstfaglig kompetanse, og i tråd med KOROs kunstnerpolitiske oppdrag.

Lærlinger

KORO har videre vurdert muligheten for å ansette lærlinger, men har ikke funnet det hensiktsmessig ut fra KOROs størrelse og arbeidsområde. En mulighet vil være å dele en lærling med en annen nærliggende statlig etat. Dette vil vi se nærmere på i 2023.

Jennie Bringakers helgenfigurer ble laget med tanke på kapellet som et hellig rom, og hva helgenene representerer i den kristne tradisjonen. Skulpturen av Sankta Barbara er utformet på bakgrunn av historiene om denne helgenen som ble holdt innesperret i et tårn på grunn av sin tro og overbevisning. I skulpturen har tårnet og kvinnen blitt en del av hverandre. Foto: Vegard Kleven

Aktivitets- og redegjøringsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven

I løpet av 2022 hadde 31 personer et ansettelsesforhold i KORO, av disse var 7 menn. Det ble utført 21,3 årsverk i 2022 mot 20,9 i 2021.

Det har vært 3 kvinner og 2 menn i ledergruppen.

Gjennomsnittslønn i tabellen er beregnet ut fra lønnsnivået til de 24 som var ansatt ved utgangen av 2022. Gjennomsnittslønnen for 2021 er beregnet på samme måte.

KOROs stab er liten, og enkeltpersoner påvirker derfor både kjønnsbalanse og gjennomsnittslønnen. De mannlige ansatte har alle jobbet gjennom hele 2022. Kvinnelige ansatte har både sluttet og startet i løpet av året, og dette har hatt innvirkning på gjennomsnittslønnen for kvinner. Det har også vært flest kvinner som har jobbet i midlertidige stillinger, enten som vikarer eller i tidsavgrensede engasjement.

Tabell 19 viser fordelingen av lønsmottakere og gjennomsnittslønn i desember 2022

		Kjønnsbalanse		Totalt (antall)	Gjennomsnittslønn (i hele tusen)	
		Menn %	Kvinner %		Menn	Kvinner
Totalt i virksomheten	2022	28	72	24	765	662
	2021	23	77	26	759	632
Lederstillinger	2022	40	60	5	1013	778
	2021	40	60	5	976	801
Øvrige stillinger	2022	26	74	19	665	637
	2021	19	81	21	637	611

Tabell 20 viser antall innleide kuratorer, produsenter og kunstnere og utbetalinger til disse fordelt på kjønn i 2022

	antall andre	antall menn	antall kvinner	antall totalt
Kuratorer		22 (39%)	34 (61%)	56
Kunstnere	1 (1%)	39 (36%)	67 (63%)	107
	beløp	beløp	beløp	beløp
Utbetaling til kunstnere		6.0 mill kr. (39%)	9.0 mill kr. (61%)	15.0 mill kr.

I KOROs stab er kvinner i flertall og utgjorde 76 % av staben gjennom 2022. Det samme gjelder for innleide kuratorer og kunstnere, hvor kvinneandelen var 61 og 63 % i 2022.

KORO har hatt sju midlertidig tilsatte i 2022. En mann og seks kvinner. Tre var ansatt i vikariater og fire i tidsavgrensede prosjektstillinger.

Deltid brukes primært for tidsavgrensede stillinger. I flere tilfeller er deltid ønsket av stillingsinnehaver slik at engasjementet i KORO kan kombineres med andre gjøremål. KORO har ikke avdekket tilfeller av ufrivillig deltid.

I 2022 har forskjellen i gjennomsnittslønn mellom menn og kvinner gått litt opp fra 84,3 i 2021 til 86,6 % i 2022. På ledernivå har forskjellen mellom menn og kvinner økt som følge av bytte i flere stillinger. For øvrige stillinger var gjennomsnittslønnen for kvinner 96 % av gjennomsnittslønnen for menn.

Det samlede sykefraværet i KORO var på 5,7 % i 2022. Sykefraværet for kvinner var på 6,6 % og sykefraværet for menn var på 3,5 %. Ingen av KOROs ansatte har hatt foreldrepermisjon i 2022.

KORO er opptatt av å fremme likestilling og å hindre diskriminering, blant annet i forbindelse med utlysning av oppdrag og stillinger. Våre nettsider er tilrettelagte ut fra kravene til universell utforming.

KORO vil fortsette å sitt arbeid med likestilling og ikke-diskriminering etter samme mal som tidligere. For arbeidet med ikke-diskriminering vil KOROs «Handlingsplan for mangfold» være et viktig redskap for den videre innsatsen.

En dag med sterke inntrykk. KORO dro sammen på dagsutflukt for å se på Minnstedet på Utøyakaia, og besøke Utøya. Foto: Ann Lisbeth Hemmingsen

I KOROs strategi for 2020-2024 er ett av seks mål for virksomheten at produksjonene og arbeidsmåtene skal fremme mangfold, likestilling og et bærekraftig miljø. For å sikre dette er det blant annet lagt vekt på to forhold:

- KORO skal arbeide for å fremme kulturell heterogenitet og uttrykksmangfold i de kunstfaglige valgene og produksjonene.
- KORO skal sikre likestilling i tildelingen av oppdrag og tilskudd.

I andre interne styringsdokumenter er det på tilsvarende måte formulert mangfolds- og likestillingsmål for KOROs rekrutteringsarbeid, lønnspolitikk og interne arbeid med kompetanseutvikling.

KORO har en intern arbeidsgruppe som har ansvar for å følge opp KOROs arbeid med mangfold og likestilling med utgangspunkt i KOROs handlingsplan for mangfold og inkludering som ble vedtatt høsten 2021. Denne planen omfatter fire handlingspunkter:

1. Etablere en kritisk praksis i KORO som vedvarende undersøker disse spørsmålene.
2. Iverksette tiltak innen personale, produksjon/program, publikum og samling
3. Gjøre KORO til en relevant og attraktiv samarbeidspartner for flere aktører
4. Være rådgivende overfor våre samarbeidspartnere i spørsmål knyttet til mangfold og inkludering

Hvert av disse punktene er utdypet i handlingsplanen. Eksempelvis presenteres ulike tiltak for rekruttering, KOROs kunstordninger, formidling og kommunikasjon som følges opp både av den interne arbeidsgruppen og KOROs ledelse.

I 2022 sluttførte KORO sju rekrutteringer. Det meldte seg ikke søkere med hull i CV-en til disse stillingene. Til en av stillingen var det en søker med nedsatt funksjonsevne. Vedkommende var ikke kvalifisert og ble ikke kalt inn til intervju. Til tre av de utlyste stillingene meldte det seg søkere med innvandrerbakgrunn. Totalt fem av disse søkerne ble kalt inn til intervju fordelt på de tre stillingene, og to av prosessene endte med tilbud til og ansettelse av en søker med innvandrerbakgrunn.

KORO foretok tre administrative ansettelser i 2022. Dette var en deltidsstilling og to heltidsstillinger for et avgrenset tidsrom for å utføre spesifikke prosjektbaserte oppgaver.

Fargene i Ski var et midlertidig formidlings- og kunstprosjekt av Ebba Moi i forbindelse med utbyggingen av Follobanen, som åpnet like før jul i 2022. Barn og unge i Ski fikk være med å definere hvilke farger som preger Ski, og male disse i en undergang på stasjonen. Undergangen ble revet da Follobanen sto klar. Foto: Signe Marie Andersen

Del 5

Kultur- og likestillingsdepartementet er en sentral premissleverandør for kunstfeltet, og kontoret og møterommet til kulturministeren har tradisjonelt vært en prioritert arena for kunst. I fjor ble flere kunstverk plassert i departementet, her representert ved No. 677, et keramisk verk av Marte Elise Stramrud.
Foto: Christian Tunge

Vurdering av fremtids-utsikter

Detalj av *Åalan Gorrijh kujna (Gytekvinnas beskyttelse)* et større veggbasert kunstverk av Sissel M. Bergh til Ørland flystasjon. Bergh arbeider blant annet med film, maleri og objekter for å undersøke historie, minne, makt og magi. De siste årene har hun utforsket det sørsamiske språket og det trønderske landskapet.
Foto: Vegard Kleven

5.1 Kunst og offentlige rom i endring

De frie kunstneriske ytringene fyller viktige funksjoner i offentligheten, og offentligheten er i endring. De siste årene har vi sett mange internasjonale eksempler, og noen norske, på at offentlige kunstverk har blitt sterkt kritisert eller krevd fjernet. Kunst kan skape positive fellesskap og opplevelser av å høre til, men kan også, i noen tilfeller, oppleves som kilder til splittelse eller som påminnelser om historiske eller politiske utenforskap. I noen tilfeller kan konflikter om offentlige kunstverk bli utgangspunkt for debatter og prosesser som styrker demokrati og toleranse for meningsmangfold.

Bestillere og produsenter av kunst i offentlige miljøer må ha interesse for og kunnskap om det samfunnet og den stedlige konteksten kunsten virker i. KORO er et sentralt fagmiljø på dette feltet, og har som statens kunstprodusent og fagorgan for kunst i offentlige rom en forpliktelse til å forvalte og utvikle sin kunnskap og kompetanse i takt med samfunnsendringene. Gjennom deling av erfaringer og produksjon av ny kunnskap på sitt fagområde, vil KORO være et viktig verktøy for et godt ytringsklima og et levende kunstliv også i fremtiden.

KORO skal bidra til den offentlige samtalen ved å vise stor grad av transparens i egne prosjekter. Dette vil eksempelvis være særlig viktig når KORO de neste årene arbeider med det permanente minnesteedet for 22. juli i regjeringskvartalet, eller med andre prosjekter av særlig høy offentlig interesse. Åpenhet om konkurranser og juryering er viktig, men gjennomsiktighet og åpenhet må også gjelde for kunnskapsproduksjon og faglige beslutningskriterier.

Med dagens historisk store prosjektportefølje er fagkompetansen i KORO under stort arbeidspress på alle fagområder. Kunnskapsproduksjon, kompetanseheving og deling av erfaringer føles som viktigere enn noen gang, men er likevel del delen av virksomheten som kommer under størst press fra de store produksjons- og forvaltningsoppgavene.

Kunnskapsproduksjon må være en viktig del av KORO's virksomhet i årene som kommer, både som en del av den løpende virksomheten og som en integrert del av de store produksjonene. Et statlig byggeprosjekt som genererer offentlige ressurser til kunstproduksjon, bør også bidra til deling av erfaringer og den offentlige samtalen om kunstens betydning.

5.2 Stor prosjektportefølje, men færre brukere på statlig ordning

Den statlige byggevirksomheten i dag er historisk høy. KORO har aldri vært knyttet til flere større byggeprosjekter enn i dag. Prosjektporteføljen er positiv for at KORO skal kunne oppfylle sitt samfunnsoppdrag på en god måte og bidra til at staten når sine kulturpolitiske mål.

Det er samtidig en utfordring at KORO i liten grad har muligheten til å justere organisasjonens størrelse i møte med en fluktuerende arbeidsmengde. Dette gjelder både ordinære administrative oppgaver og prosjektledelse spesielt. En viss bruk av midlertidige prosjektansettelser vil fremdeles være nødvendig i årene som kommer for å sikre god prosjektstyring og gjennomføring av komplekse produksjoner.

Vi antar at den statlige byggeaktiviteten vil avta noe etter hvert. Varslete, vedtatte og påbegynte byggeprosjekter vil likevel bidra til å holde aktiviteten oppe i en del år fremover. Eksempler er nytt regjeringskvartal, Livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo, det nye Vikingtidsmuseet, ny campus for NTNU i Trondheim og flere. Det er viktig at departementet ser at dagens store statlige byggeprosjekter legger et press på KORO's driftsbudsjett, og at denne situasjonen vil vedvare så lenge disse pågår.

Til tross for høy statlig byggeaktivitet i inneværende periode, kan det være naturlig å se på den langsiktige utviklingen til porteføljen på statlig ordning i et kulturpolitisk perspektiv. Et sentralt spørsmål er hvilke kulturpolitiske forpliktelser statlig byggevirksomhet skal ha i fremtiden. Spørsmålet har betydning for norsk kunstnerøkonomi og for det pågående arbeidet med kunstnermeldingen. De siste tiårene er statens forpliktelser gjennom kunstordningene redusert. Posten, Bane NOR, Telenor, Avinor mfl. er i dag selskaper som ikke omfattes av kongelig resolusjon, og som ikke bruker ordningen. Det samme gjelder eiendomsfirmaet Entra, som tidligere var en statseid byggherre på lik linje med Statsbygg. Samferdselssektoren er heller ikke lenger del av kunstordningen.

5.3 Mer komplekse prosjekter og økt behov for tidlig involvering

De siste årene har det vært en tendens til at de største statlige byggeprosjektene blir enda større, med økte krav til prosjektstyring, involvering, forankring og administrativ oppfølging av kunstproduksjonene.

I årene fremover blir det en sentral oppgave for KORO å arbeide målrettet for å sikre kunstnerisk ytringsrom og gode plattformer for samarbeid i prosjekter med mange interessenter. Byggebransjens prosjektmodeller for å sikre kostnadseffektive byggeprosjekter er ikke alltid lette å kombinere med gode kunstneriske prosesser. En tendens har vært at statlige byggeprosjekter er stadig mer detaljprosjektert når vedtak om bygging fattes og oppdraget går til KORO. Det betyr at samarbeid med arkitekt og byggherre om eksempelvis integrert kunst eller helhetlige grep blir vanskeligere å realisere.

Forprosjekter for KORO kan fange opp slike utfordringer på en god måte, uten at det skapes ekstra kostnader. Forprosjektene er ment å sikre kunstfaglig involvering før byggeprosjektene er ferdig prosjektert, og mulighetsrommet for integrering av kunst innskrenkes. At forprosjektene uteble i året som gikk, viser at det må legges enda mer innsats i å øke bevisstheten hos byggherre om fordelene ved tidlig involvering.

For ekstra stimuleringsmidler kjøpte KORO i 2021 et enestående tekstilverk av Ann Cathrin November Høibo. Den monumentale veven *Løpere* bærer i seg den lange historien og tradisjonen til tekstilkunsten, men har også et samtidig uttrykk gjennom utradisjonelle materialvalg og fargebruk. Verket henger i Kultur- og likestillingsdepartementets møterom. Foto: Christian Tunge

5.4 Formidling og forankring

KOROs formidling understøtter det kulturpolitiske målet om at alle skal ha tilgang til kunst- og kulturopplevelser, uavhengig av hvem de er og hvor de bor. KOROs landsdekkende produksjon av nye kunstprosjekter bidrar til dette kunstpolitiske målet. KORO støtter også kunstproduksjoner i regi av kunstnere, kuratorer og kommuner, og ga i 2022 tilskudd til prosjekter i alle landets fylker. For å styrke måloppnåelsen om lokale kunst- og kulturopplevelser på stedet, vil KORO være avhengig av å styrke formidlingsoppdraget. Digital tilgang til hele KOROs samling er en selvsagt del av dette arbeidet, og KORO vil jobbe systematisk med å optimalisere presentasjoner, tilgjengelighet og grensesnitt.

Vel så viktig er det å se på hvilke muligheter som tilbys for at publikum over hele landet kan oppleve kunsten fysisk, der den faktisk er. KORO har i dag kunst på over 1030 lokaliteter og flere verker tilgjengelig enn det eksempelvis finnes i Nasjonalmuseets utstillinger. Også i 2022 produserte KORO kunst i alle fylker og bidro til realiseringen av en rekke andre kunstprosjekter over hele landet gjennom tilskuddsmidler over LOK-ordningen. Det ligger fremdeles et stort potensial i å øke den stedlige formidlingen av kunsten på ikke-digitale medier, gjennom fysiske foredrag og omvisninger, og andre målgruppespesifikke tiltak. Nye stedlige formidlingstiltak vil kreve noe mer ressurser, men kan realiseres gjennom oppsøkende virksomhet fra KORO, som samarbeid med regionale kunstinstitusjoner eller som et ledd i annen turnerende kulturvirksomhet. Slike tiltak vil ha stor betydning for å nå nye målgrupper og bidra til medeierskap til kunsten over hele landet.

Forankring er en viktig del av KOROs formidlingsarbeid. Å skape medeierskap og tilhørighet til kunsten står sentralt i KOROs modeller for kunstproduksjon. KORO justerer forankringsmodellen til det enkelte prosjekt, og ser at ønskene for delaktighet og medvirkning ofte er større hos mottakere i dag enn for 10 eller 20 år siden. Store prosjekter, som kunsten i nytt regjeringskvartal, stiller ekstra store krav til forankringsarbeidet, og vil kreve betydelige ressurser på dette området de neste årene.

5.5 Forvaltning av samlingen

KORO arbeider fortløpende med å effektivisere sine ressurser på forvaltningsområdet, ansvarliggjøre mottakere av kunsten og prioritere oppgaver på en god måte. Vellykket forvaltningssamarbeid forutsetter medeierskap og engasjement hos både eier og mottaker. Forankring, formidling og brukerinvolvering i kunstproduksjonen skjer også med fremtidig forvaltning for øye.

Samtidig har KOROs forvaltningsarbeid, slik det systematisk har vært pekt på i styringsdialogen, strukturelle utfordringer. Samlingens kontinuerlige vekst og store spredning tilsier at KOROs ressurser på feltet må styrkes om ikke samlingen skal forringes over tid. KORO gir høy prioritet til å innhente etterslep på registrering og feil i konverteringer som ligger langt tilbake i tid. En komplett og kvalitetssikret registrering er avgjørende for sunn forvaltning og mottakeroppfølging i årene som kommer.

De neste årene vil vi også se flere utfordringer knyttet til avklaring av juridisk eierskap for kunsten. Også bygg som er reist etter etableringen av Fondet for kunstnerisk utsmykning i 1977 blir nå revet eller fraflyttet. Det kan da oppstå usikkerhet om ansvar for den integrerte kunsten i huset, om hvem som skal ta kostnadene ved en eventuell flytting eller lagring, og i hvilken grad kunstneren skal involveres. KORO vil stadig oftere stå i slike situasjoner sammen med Statsbygg og virksomhetene selv. Særlig stor usikkerhet knytter seg til kunsten i enkelte av de nye statlige foretakene, som opprinnelig var omfattet av kunstordningen for statlige nybygg, men som nå ser seg som selvstendige eiendomsforvaltere. KORO har fått utredet noen av de underliggende problemstillingene, men det er behov for ytterligere avklaring på området, særlig med hensyn til verk fra kunstordningenes tidlige fase.

5.6 KORO som kunnskaps- og ressurscenter for hele landet

Kommunene og fylkeskommunene setter av betydelige ressurser til kunst i lokale bygg og andre offentlige rom, og mange av disse aktørene søker regelmessig om råd og bistand i kunstfaglige spørsmål. Årlig mottar en rekke kommuner også utviklingsmidler over Lokalsamfunnsordningen. I tillegg er det en voksende etterspørsel etter KORO som rådgiver i langsiktige steds- og byutviklingsprosesser. KORO ser denne utviklingen som svært positiv og ønsker å bidra til faglig utvikling og erfaringsutveksling, men må også gjøre vurderinger av hvordan våre ressurser skal brukes på en måte som kan komme mange aktører til gode.

5.7 Organisasjonen

Det har vært en viss utskiftning av ansatte i staben de senere år, og KORO har i dag en sunn fordeling av erfarne medarbeidere og relativt nyansatte. KORO's ansatte har høy og relevant kompetanse, med god balanse mellom kunst- og kulturfaglig kompetanse på den ene siden og administrativ, prosess- og systemkompetanse på den andre. Det arbeides systematisk med videre kompetanseheving gjennom internseminarer og mulighet for egen kunnskapsutvikling, men det vil være ytterligere behov for kunnskaps- og kompetanseutvikling i årene som kommer, jfr pkt 5.1. Organisasjonen er motivert og godt innrettet for å løse både nåværende og fremtidige oppgaver.

5.8 Lokalene

Lokalene på Victoria terrasse er tilpasset virksomheten, med halvåpne kontorlandskap samt noe møte- og seminarlokaler. Den fysiske nærheten til nytt regjeringskvartal, departementene og andre sentrale oppdragsgivere som Statsbygg og Forsvarsbygg er av stor betydning for en liten organisasjon med over 60-70 aktive prosjekter knyttet til statlige byggherrer som har sine hovedkontorer i Oslo. Lokaliseringen i Oslo sentrum gjør det mulig å være en utadrettet organisasjon som virker samlende og nettverksbyggende i det norske kunstfeltet. Nærheten til fagmiljøet, biblioteket og andre fasiliteter i det nye Nasjonalmuseet er også viktig.

Leiekontrakten med Statsbygg utløper når UD flytter til det nye regjeringskvartalet. KORO må ha en god prosess på å finne egnede erstatningslokaler. Disse bør fortrinnsvis ha de samme kvalitetene som lokalene på Victoria terrasse, både når det gjelder størrelse, funksjoner og plassering.

Follobanen Ski stasjon fikk kunstverket *Gjennom landskap* av Tiril Schrøder. Veggarbeidet vender ut mot Ski sentrum. Foto: Christian Tunge

Del 6/6

Årsregnskap

Ledelseskommentar til årsregnskapet for 2022

Formål

KORO er statens fagorgan for kunst i offentlige rom og får sine føringer og bevilgninger fra Kulturdepartementet. KORO's unike rolle er å produsere, formidle og forvalte kunst til statlige bygg og andre offentlige miljøer, og å være et kompetansemiljø på eget fagfelt for hele landet. Det gis tilskudd til kunst i bygg og fellesarenaer i lokalsamfunn over hele Norge. Virksomheten har et overordnet forvaltningsansvar for statens samling av kunst i offentlige rom. KORO's direktør vedtar budsjett og regnskap. Institusjonen er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnote til årsregnskapet. KORO forbereder seg på å endre regnskapsprinsipp som følge av at statlige regnskapsstandarder blir obligatoriske innen 2027.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av KORO's disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold ved driften

I 2022 disponerte KORO en samlet tildeling på utgiftskapitler med kr 81 282 000 og en samlet tildeling på inntektskapitler med kr 33 487 000. Samlet mindreutgift for post 01 var kr 865 532 iberegnet inntekt og refusjoner fra NAV. Beløpet er innenfor 5 % av ordinær bevilgning og søkes overført til neste år på post 01 i henhold til beregninger i note B. Inntektsbevilgning på post 01 var kr 145 000. Mindreinntekt ble tilsvarende. Det er ikke mottatt inntekt i 2022 for bl.a. overhead for gjennomføring av prosjekter fra oppdragsgiver utenfor statlig ordning.

Samlet mindreutgift for post 21 var kr 11 487 677. Post 21 er overførbart, og denne mindreutgiften søkes overført til neste år. Posten benyttes til regnskapsføring av kunstprosjekter og andre prosjektbaserte aktiviteter. Prosjekter i kunstordningen for statlige bygg igangsettes etter mottatt oppdragsbrev. Utgifter forskutteres av KORO, som sender refusjonskrav til oppdragsgiver over tre terminer per år. Prosjektene er flerårige. Inntektsbevilgning på post 02 var kr 33 342 000. Posten gjelder innbetalinger/refusjoner fra oppdragsgivere.

Artskontorrapporteringen for 2022 er sammenlignet med tall for 2021. Den viser alle utgifter og inntekter som KORO har ført i statsregnskapet, herunder Post 01, 21 og 50. Rapporterte utgifter til drift (post 01) summerte seg til kr 24 037 468. Lønn og sosiale utgifters andel av driftsutgiftene er på 68,3 % prosent. På post 21 er det ført lønn og honorar for internt ansatte og eksterne som er involvert i prosjektgjennomføring, kr 3 807 776.

Mellomværende med statskassen utgjorde per 31.12. kr 772 098. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld dette mellomværende består av, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 6. I note 2 og note 3 er lønnskostnader og andre utbetalinger delt opp mellom post 01 og post 21 for å belyse hva som gjelder vanlige driftskostnader og hva som gjelder produksjon og kunstprosjektkostnader.

Vurderinger av vesentlige forhold ved fondet

Forvaltning og utbetaling av tilskudd fra fondsregnskapet skjer i henhold til eget regelverk fastsatt av Kulturdepartementet. Bevilgningen til fondet ble for 2022 redusert med kr 3 mill fra kr 11,75 mill til kr 8,75 mill og økt tilsvarende på post 21 for å korrigere en tidligere års bevilgning avsatt til LES-ordningen. LOK-ordningen har gitt tilskudd ut fra en ramme på kr 11 mill. I 2022 hadde KORO utbetalinger av tilskudd på kr 8 666 000. Ordningene KOM/URO er under utfasing og det samme gjelder for LES-prosjekter før 2019. LES-ordningen er videreført på post 21 fra 2019. Utbetalinger ved statlig ordning og andre oppdrag gjelder noen få restprosjekter og var på kr 188 842. Resultat for fondets aktiviteter er samlet kr 104 842. Beholdningen er på kr 34 266 649 og skal dekke mellomværende som gjeld, offentlige avgifter, tilskuddsgjeld og mottatte forskuddsmidler. KORO har en tilsagnsfullmakt for ordinære ordninger på kr 6,3 mill. Summen av ikke utbetalte tilsagn, gitt i 2021, eller tidligere, og nye tilsagn i 2022 må ikke overskride kr 6,3 mill. Tilsagnsfullmakten er ikke overskredet.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for KORO. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. Revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2023.

Oslo, 14. mars 2023

Sigurd Sverdrup Sandmo
Direktør

Årsregnskap 2022 Drift

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene pkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R- 115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artsrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene pkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingen av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som KORO har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som KORO har fullmakt til å disponere. Kolonnen for samlet tildeling viser hva KORO har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/ post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter bokføres og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkretighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen "Sammenhengen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen" bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen "Spesifisering av bokført avregning med statskassen". Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Bokføringen er innrettet slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene pkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene pkt 4.4.3, er bokført.

Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifisering og leverandørspesifisering. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner kan være bokført i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2022

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2022	Merutgift (-) og mindretgift
0322	Bygg og offentlige rom	01	Driftsutgifter	A,B	25 048 000	24 037 468	1 010 532
0322	Bygg og offentlige rom	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	47 484 000	28 681 878	18 802 122
0322	Bygg og offentlige rom	50	Kunst i offentlige rom	A	8 750 000	8 750 000	0
Sum utgiftsført					81 282 000	61 469 346	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2022	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3322	Bygg og offentlige rom	01	Ymse inntekter	A,B	145 000	0	
0322	Bygg og offentlige rom	02	Inntekter ved oppdrag	A,B	33 342 000	26 027 555	-145 000
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	30 164	-7 314 445
5700	Folketrygden	72	Arbeidsgiveravgift		0	2 807 582	
Sum inntektsført					33 487 000	28 865 300	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet
Kapitalkontoer

60049901	Norges Bank KK /innbetalinger					26 288 587	
60049902	Norges Bank KK/utbetalinger					-58 999 678	
703817	Endring i mellomværende med statskassen					107 046	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2022	2021	Endring
703817	Mellomværende med statskassen	-772 099	-879 144	107 046

Note A

Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Tekst og forklaring	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
032201	Driftsutgifter	1 142 000	23 906 000	25 048 000
032221	Spesielle driftsutgifter	4 402 000	43 082 000	47 484 000 *
032250	Kunst i offentlige rom		8 750 000	8 750 000 *
332201	Ymse inntekter		145 000	145 000
332202	Inntekter ved oppdrag		33 342 000	33 342 000

* I 2022 er bevilgningen på 032250 redusert med 3 mill kr og økt tilsvarende på 032221 grunnet en korleksjon fra 2018/2019.

Note B

Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belast- nings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreut- gift etter avgitte belast- nings-fullmakter	Merinntekter / min- dreinntekter(-) iht. mer-inntektsfullmakt
032201/332201		1 010 532		1 010 532	-145 000
032221/332202	kan overføres	18 802 122		18 802 122	-7 314 445

Kapittel og post	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
032201/332201			865 532	1 195 300	865 532
032221/332202			11 487 677	81 365 000	11 487 677

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Stikkordet «kan overføres»

Bevilgning på kapittel og post 032221/332202 Spesielle driftsutgifter har stikkordet "kan overføres". Maks overførbart beløp består av sum årets og fjorårets tildeling. Det gjelder kunstprosjekter og andre aktiviteter knyttet til de faste ordningene i virksomheten.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter:

KORO er gitt fullmakt til overskride bevilgningen under kapittel og post 032201, mot tilsvarende merinntekt under kapittel og post 332201 og kapittel 032221 mot kapittel og post 332202. Dersom inntektene under inntektspostene som er omtalt ovenfor blir mindre enn tildelinger, innebærer dette at rammen under de aktuelle utgiftspostene må reduseres tilsvarende. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Mulig overførbart beløp:

KORO sitt faktiske mindreforbruk (ubrukt bevilgning) på kapittel og post 032201 utgjør kr 865 532. Da beløpet er under grensen på 5% regnes hele beløpet som mulig overføring til neste budsjettår. Mindreinntektene på kapittel og post 332201 utgjør kr 145 000 og inngår i beregningen av overførbart beløp til neste termin. KORO sitt faktiske mindreforbruk (ubrukt bevilgning) på kapittel og post 032221 utgjør kr 11 487 677 og kan overføres i sin helhet, jfr, egen fullmakt omtalt under stikkordet "kan overføres". Mindreinntektene på kapittel og post 332202 utgjør kr 7 314 445 og inngår i beregningen av overførbart beløp til neste termin.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2022

	Note	2022	2021
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	25 946 508	21 272 510
Salgs- og leieinnbetalinger	1	81 047	390 244
Andre innbetalinger	1	16 868	0
Sum innbetalinger fra drift		26 044 423	21 662 754
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	37 997 718	40 242 293
Andre utbetalinger til drift	3	14 738 496	12 533 067
Sum utbetalinger til drift		52 736 214	52 775 360
Netto rapporterte driftsutgifter		26 691 791	31 112 606
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling av finansutgifter	4	0	792
Sum investerings- og finansutgifter		0	792
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		0	792
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	5	8 750 000	22 500 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		8 750 000	22 500 000

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2022 (forts.)

Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler	Note	2022	2021
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		30 164	28 835
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		2 807 582	2 773 385
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-2 837 746	-2 802 219
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		32 604 046	50 811 179
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2022	2021
Fordringer på ansatte		115 846	41 418
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-897 739	-925 757
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		9 794	5 195
Sum mellomværende med statskassen	6	-772 099	-879 144

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2022	31.12.2021
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Fra Statsbygg/Forsvarsbygg Oppdragsgivere (refusjon)	25 946 508	21 272 510
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	25 946 508	21 272 510
Salgs- og leieinnbetalinger		
Inntekter fra salg av oppdrag	0	346 200
Inntekter annen virksomhet eksternt	81 047	44 044
Sum salgs- og leieinnbetalinger	81 047	390 244
Andre innbetalinger		
Annen driftsrelatert inntekt	16 868	0
Sum andre innbetalinger	16 868	0
Sum innbetalinger fra drift	26 044 423	21 662 754

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2022	31.12.2021
	Post 01	Post 01
Lønn	13 362 394	13 030 081
Arbeidsgiveravgift	2 018 039	2 027 716
Pensjonsutgifter*	1 024 752	1 460 414
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-239 448	-249 045
Andre ytelser	246 451	196 870
Sum utbetalinger til lønn post 01	16 412 189	16 466 036
	Post 21	Post 21
Lønn	2 746 202	2 069 695
Arbeidsgiveravgift	789 543	735 075
Pensjonsutgifter*	293 615	249 492
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-21 584	-12 690
Andre ytelser	17 777 752	17 100 661
Sum utbetalinger til lønn post 21	21 585 529	20 142 232
	Post 77	Post 77
Arbeidsgiveravgift	0	10 594
Andre ytelser	0	3 623 431
Sum utbetalinger til lønn post 77	0	3 634 025
Sum utbetalinger til lønn	37 997 718	40 242 293
Antall utførte årsverk	21,3	21

* Pensjoner utgiftsføres i artskontorrapporteringen. Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2022 8,2 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2022 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2021 benyttet virksomheten en forenklet modell for premiebetaling, noe som innebar betaling av en fast premiesats for arbeidsgiverandelen på 12 prosent.

Forklaring til endringen av arbeidsgiverandel mellom 2021 og 2022

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler alle statlige virksomheter en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2022	31.12.2021
	Post 01	Post 01
Husleie	3 074 303	2 845 326
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 750	133 137
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	228 479	232 705
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	6 517	2 114
Mindre utstyrsanskaffelser	522 029	321 518
Leie av maskiner, inventar og lignende	389 260	325 149
Kjøp av konsulenttjenester	260 184	627 071
Kjøp av andre fremmede tjenester	1 469 464	1 565 410
Reiser og diett	49 654	12 580
Øvrige driftsutgifter*	1 639 509	933 445
Sum andre utbetalinger til post 01	7 642 147	6 998 453
	Post 21	Post 21
Husleie	4 500	10 550
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	192 641
Mindre utstyrsanskaffelser	348 136	495 160
Leie av maskiner, inventar og lignende	4 955	3 906
Kjøp av konsulenttjenester	107 323	0
Kjøp av andre fremmede tjenester	3 166 338	1 726 155
Reiser og diett	916 665	503 404
Øvrige driftsutgifter*	2 548 431	2 378 953
Sum andre utbetalinger post 21	7 096 349	5 310 768
	Post 77	Post 77
Kjøp av andre fremmede tjenester	0	100 123
Øvrige driftsutgifter*	0	123 722
Sum andre utbetalinger til post 77	0	223 845
Sum andre utbetalinger til drift	14 738 496	12 533 067

*Øvrige driftsutgifter er kontortjenester, informasjon og annet.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2022	31.12.2021
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	0	792
<hr/>		
Sum utbetaling av finansutgifter	0	792

Note 5 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

		31.12.2022	31.12.2021
Overføringer til statlige fond (post 50)	1	8 750 000	12 500 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	2	0	1 085 000
Tilskudd til husholdninger	2	0	7 290 000
Tilskudd til ideelle organisasjoner	2	0	1 625 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		8 750 000	22 500 000

1. Gjelder bevilgning til Koro fond for tilskuddsordningen LOK. Årets bevilgning er redusert med 3 mill kr grunnet en regulering/korreksjon fra 2018/2019. Post 21 er økt tilsvarende dette året.

2. Tilskuddsutbetalinger i 2021 er relatert til den ekstraordinære bevilgningen på kap 325 post 77 for ordningen LOK X.

Note 6 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2022	31.12.2022	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	115 846	115 846	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	115 846	115 846	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-427 577	0	-427 577
Skyldig skattetrekk	-897 739	-897 739	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	9 794	9 794	0
Sum	-1 315 522	-887 945	-427 577
Sum	-1 199 676	-772 099	-427 577

Årsregnskap 2022 Fondet

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapporteringen for statlige fond

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022.

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet ut over ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdning på oppgjørskonto overføres til nytt år.

Bevilgningsrapportering

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvare oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Resultatregnskapet viser hovedgrupper av kontoer på inntekter og kostnader med detaljer på mottakergrupper av tilskudd, samt andre kostnader knyttet til kunstproduksjonen og gjennomføring. Notene forklarer nærmere om type inntekter, overføringer og kostnader i regnskapsåret og gir opplysninger om kapitalinnskudd.

Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet, og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note for fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen framkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2022

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap 2022
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		34 321 513,73
Endringer i perioden		-54 864,00
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	A	34 266 649,73

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	Note	2022	2021	Endring
6403	Fond (eiendeler)		34 266 649,73	34 321 513,73	54 864,00
8103	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		34 266 649,73	34 321 513,73	54 864,00

Note A Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildelinger
0322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	50	Ordinær tildeling	8 750 000

Bevilgningen blir ført som inntekt og finansierer fondets tilskuddsordning.

Årets tildeling ble redusert med 3 mill kr og økt tilsvarende på Post 21 grunnet en korrigerings fra 2018/2019 og etter omleggingen av regnskapsføringen for fond og post 21.

Tilsagnsfullmakt 2022 var 6,3 mill. kr.

Det kan gis tilskudd om støtte til prosjekt med inntil 6, 3 mill kroner utover bevilgningen i 2022.

Tilsagnsfullmakten er ikke overskredet.

Oppstilling av resultat for fondet i 2022

	Note	2022	2021
Overføringer til fondet			
Overføringer fra statsforetak		8 750 000,00	12 500 000,00
Refusjon fra statsforetak og andre		-	398 435,00
Sum overføringer/inntekt til fondet	1	8 750 000,00	12 898 435,00
Overføringer fra fondet - Tilskuddsordning og kunstprosjekter			
Overføringer til kommuner	2	2 695 000,00	2 250 000,00
Overføringer til fylkeskommuner	2	400 000,00	1 050 000,00
Overføringer til husholdninger	2	2 010 000,00	2 692 100,00
Overføringer til andre ikke finansielle foretak	2	1 576 000,00	967 500,00
Overføringer til ideelle organisasjoner	2	1 985 000,00	567 000,00
Prosjektledelse og samarbeid	3	12 682,08	-
Kunstrelaterte kostnader	3	176 160,00	420 835,50
Sum utbetalinger		8 854 842,08	7 947 435,50
Sum utbetalinger		8 854 842,08	7 947 435,50
Periodens resultat		104 842,08	-4 950 999,50
Disponering			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital	4	104 842	-4 951 000
Oppstilling av balanse			
Kasse/bank		34 266 649,73	34 321 513,73
Sum eiendeler	4	34 266 649,73	34 321 513,73
Fondskapital og gjeld			
Fondskapital		34 217 199,73	34 288 041,81
Leverandørgjeld		49 450,00	34 000,00
Skyldige offentlige avgifter		-	-528,08
Annen gjeld		-	-
Sum fondskapital og gjeld	4	34 266 649,73	34 321 513,73

Note 1 Overføringer til fondet

Overføringer til fondet	tekst	2022	2021
Overføringer fra statsforetak til fond	Årets bevilgning fra kap 322 post 50	8,750,000.00	12 500 000,00
Refusjon fra statsforetak og andre	Refusjon fra oppdragsgivere for utgifter i kunstprosjekter	-	398 435,00
Sum overføringer/inntekter til fondet		8 750 000,00	12 898 435,00

Note 2 Overføringer fra fondet

Overføringer til fondet	tekst	2022	2021
Overføringer til kommuner	Utbetaing av tilsagn fra LOK og KOM	2 695 000	2 250 000
Overføringer til fylkeskommuner	Utbetaling av tilsagn fra LOK	400 000	1 050 000
Overføringer til husholdninger	Utbetaling av tilsagn til enkeltpersonforetak fra LOK og URO	2 010 000	2 692 100
Overføringer til andre ikke finansielle foretak	Utbetaling av tilsagn til foretak fra LOK, KOM og URO	1 576 000	967 500
Overføringer til ideelle organisasjoner	Utbetaling av tilsagn fra LOK og KOM	1 985 000	567 000
Sum		8 666 000	7 526 600

Ramme for tildeling i 2022 for Lokalsamfunnsordning (LOK) er kr 11 000 000.

Overført bevilgning til fondet er kr 8 750 000. I tillegg kommer kr 3 000 000 som er omdisponerte midler mottatt tidligere år.

Midlene var avsatt til LES-ordningen, men ordningen ble overført til post 21 i 2019. I 2022 har KUD korrigert bevilgningen og redusert kr 3 000 000 fra post 50 til post 21.

KORO kan gi tilskudd til prosjekter med inntil 6,3 mill kroner utover tildelt beløp i 2022. Summen av ikke utbetalte tilsagn, gitt i 2021 eller tidligere, og nye tilsagn i 2022 må ikke overskride 6,3 mill. kroner.

Tilsagn kan utbetales i 2 deler eller etter godkjent sluttrapport. Prosjektene som får tilsagn er aktive ca 3 år.

Det forefinnes nærmere informasjon om de aktive prosjektene.

Ordningene KOM og URO hadde siste tildeling av tilsagn i 2018. Noen prosjekter er forsinket fra tilskuddsmottaker.

Det gjenstår 12 aktive fra denne ordningen.

Note 3 Overføringer fra fondet

	tekst	2022	2021
Overføringer fra fondet			
Prosjektledelse	Ordinær ordning, statlig ordning og andre	12 682,08	-
Kunstkostnader	Statlig ordning og andre	176 160,00	420 835,50
Sum		188 842,08	420 835,50

Prosjektledelse er kostnader knyttet til gjennomføring av prosjekter, inklusive kurator.

Kunstkostnader er knyttet til den kunstneriske delen av prosjektene, inklusive kunsthonorar og formidling.

Kunstprosjekter under statlig ordning er under utfasing fra fondets regnskap.

Fra 2019 føres nye prosjekter på kap 322 post 21 på KORO drift.

Produsentrollen for kunstprosjekter er avviklet på fondet. Noen få gjenstående prosjekter er under utfasing.

Fondet har fra 2019 en søkbar ordning, Lokalsamfunnsordningen LOK.

LES-ordningen får fra 2019 bevilgning på kap 322 post 21 og kostnadsføres på KORO drift.

Mer informasjon om prosjektaktiviteter finnes i del 3 og de aktive enkeltprosjektene finnes i del 7 vedlegg.

Note 4 Periodens resultat og oppstilling av balanse

	2022	2021
Disponering		
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital	-104 842,08	4 950 999,50
Differanse mellom resultatet og økning i fondskapitalen (fra 2021 til 2022) er kr 49 978,08.		
Dette er avsetning og betaling i 2022 vedrørende offentlige avgifter, bkh.avgift, interimskonti og leverandørgjeld.		
Oppstilling av balanse	2022	2021
Eiendeler		
Oppgjørskonto, Norges Bank	34 266 649,73	34 321 513,73
Sum eiendeler	34 266 649,73	34 321 513,73
Fondskapital og gjeld		
Opptjent fondskapital	33 428 894,16	33 533 736,24
Forskudd	788 305,57	788 305,57
Fondskapital	34 217 199,73	34 322 041,81
Leverandørgjeld	49 450,00	-
Påløpt arbeidsgiveravgift	-	(528,08)
Skyldige offentlige avgifter	-	(528,08)
Annen gjeld	-	-
Sum fondskapital og gjeld	34 266 649,73	34 321 513,73